

ВЕСНИК

ЕНИГМАТСКОГ КЛУБА «НОВА ЗАГОНЕТКА»

ISSN 1820 – 2918

БЕОГРАД, НОВЕМБАР 2021.

БРОЈ 68

УВОДНА РЕЧ

Ове године Енигматски клуб НОВА ЗАГОНЕТКА обележава 20 година постојања и успешног рада. Поред тога, расписан је и 10. МЕМОРИЈАЛ СРБОЉУБА СТАНКОВИЋА, тако да Клуб прославља двоструки јубилеј.

У протеклом периоду Клуб је био издавач или суиздавач 8 енигматских наслова, а у оквиру клупске МАЛЕ ЕНИГМАТСКЕ БИБЛИОТЕКЕ, заједно са АЛМОМ, публиковано је 15 књига, а светлост дана, са овим бројем угледало је и 68 издања клупског информативно – теоријског листа ВЕСНИК. Укључујући и више повремених додатака, укупно је презентирано преко 3.000 страница разноврсног енигматског штива.

И овом приликом Клуб се за све своје активности захваљује својим ранијим и садашњим члановима, јер без њихових прилога и њиховог ангажовања не би се могло остварити све оно што је постигнуто.

На 20. Сусретима енигмата Србије, Клуб је од Енигматског савеза Србије за 20 година рада и постојања, добио плакету као признање за енигматски допринос.

На жалост, због епидемиолошке ситуације код нас и у свету, није могао да се организује скуп на коме би се овај јубилеј прославио и на који би дошли сви чланови клуба, као и енигматски пријатељи из других средина.

САДРЖАЈ

	СТРАНА
ХРОНОЛОГИЈА ДОГАЂАЈА	2 – 4
МЕМОРИЈАЛ «ЧИКА – СТАНКА»	5 – 6
ГОДИШЊА СКУПШТИНА КЛУБА	7 – 14
ЈУБИЛЕЈ ЕК «НОВА ЗАГОНЕТКА»	15 – 20
20. СУСРЕТИ ЕНИГМАТА СРБИЈЕ	21 – 28
НОВЕ ЕНИГМАТСКЕ КЊИГЕ	
Енигматски дванаестерац, 2. део	29 – 30
Загонетке из илирског доба	31
Риме по мери	32 – 33
Бублиографија Загонетача	33
ИСТОРИЈСКИ ПРИЛОЗИ	
Српски чланци о загонеташтву	34 – 35
О енигматици се може и писати	36 – 38
Енигматска љубав	39
ИЗ ИТАЛИЈАНСКЕ ЕНИГМАТИКЕ	40
ИЗ ХРВАТСКЕ ЕНИГМАТИКЕ	41
ЕНИГМАТСКА ТАКМИЧЕЊА	42 – 43
ДРУГИ О НАМА	44 – 45
ЕНИГМАТСКИ ДОМЕТИ	46 – 47
РЕАГОВАЊА И МИШЉЕЊА	48 – 52
ИЗ КЛУПСКЕ РАДИОНИЦЕ	53 – 56
ДОДАТАК:	
«СРЕМУШ», број 9	I – IV

«ВЕСНИК» – Информативно–теоретски лист Енигматског клуба «Нова загонетка»
Припрема: Енигматски клуб «Нова загонетка», Београд
(11070 Београд, Булевар Арсенија Чарнојевића 124, улаз 3, стан 26)
Редакција: Председништво Енигматског клуба «Нова загонетка»
Уређивање и техничка припрема: Мирослав Лазаревић
(телефон: 011/2131 – 143; 064/9452 – 493; Е – mail: miroslav.lazarevic40@mts.rs)

Припремио: Мирослав Лазаревић

ВАЖНИЈА ЕНИГМАТСКА ЗБИВАЊА У ПЕРИОДУ АВГУСТ – ОКТОБАР 2021. ГОДИНЕ

недеља, 25. јули 2021. године – Реаговање Драгана Лојанице

У листу ВЕЧЕРЊЕ НОВОСТИ, у додатку ЖИВОТ ПЛУС, штампани су интервјуи са Мирославом ЛАЗАРЕВИЋЕМ и Момиром ПАУНОВИЋЕМ, а односе се на енигматику. Обављени су на прослави НОВОСТИ ЕНИГМЕ 7. јула. У тексту су направљене две тешке грешке: први интервју је насловљен као да је рађен са Драганом ЛОЈАНИЦОМ, а други са Мирославом ЛАЗАРЕВИЋЕМ, док се Момир ПАУНОВИЋ нигде и не помиње.

Дакле, тачно је да се све што је у тексту приписано Драгану ЛОЈАНИЦИ односи на Мирослава ЛАЗАРЕВИЋА, а што је приписано на следећој страни Мирославу ЛАЗАРЕВИЋУ, односи се на Момира ПАУНОВИЋА.

Грешка је вероватно до новинарке која је урадила репортажу.

недеља, 1. август 2021. године – Текстови у «Новости енигми»

У броју 2468 београдске НОВОСТИ ЕНИГМЕ, на странама 10–11, редакција НОВОСТИ ЕНИГМЕ објавила је текст ЕНИГМА ЈЕ ЗАГОНЕТНА ЉУБАВА, а у вези прославе великог јубилеја, 70. рођендана листа, када је у ВИНАРИЈИ ДЕСПОТИКА била прилика да се сарадници и уредници друже, присете старих времена и направе планове за будућност. То је било у селу Влашки До крај Смедеревске Папанке. Тада су као знак захвалности за изузетан допринос раду и развоју листа додељене и златне плакете, јубиларне повеље и захвалнице одређеном броју енигмата.

У рубрици IN MEMORIAM, на страни 80, дат је текст Мирослава ЛАЗАРЕВИЋА посвећен великану српске енигматике Бошку ПЕТРОВИЋУ, као и текст Момира ПАУНОВИЋА посвећен једном од истакнутих српских енигмата Живану ПЕРИЋУ.

петак, 6. август 2021. године – Текстови у «Политика разбистри»

У броју 170 београдске ПОЛИТИКА РАЗБИБРИГЕ, на странама 18–19, у рубрици ЗАНИМЉИВА ЕНИГМАТИКА, објављен је текст Јована ВУКОВИЋА: НЕ ГОВОРИ СВЕ ШТО ЗНАШ, у коме се говори о првом децем литерарном листу који се звао РАДОВАН (1876), који и поред угледних сарадника није успео да се одржи. У првом броју лист објављује и четири загонетке у стиху, чији је аутор највероватније био Јован ЈОВАНОВИЋ ЗМАЈ.

На страни 38, у тексту под насловом АУТОРСКА ТЕЗА О ПРЕМЕТАЉЦИ, Момир ПАУНОВИЋ даје приказ књиге Динка КНЕЖЕВИЋА, ПРИЧА О АНАГРАМУ, са анаграмираним поднасловом ОПЧАРА УМНА ИГРА. Помињу се и рецензенти ове нове књиге Јован ВУКОВИЋ и Владимир ШАРИЋ, који са пуно хвале представљају ово дело.

уторак, 17. август 2021. године – «Да ли знате»

У београдском дневном листу ПОЛИТИКА, у рубрици ДА ЛИ ЗНАТЕ? на постављено питање ШТА ЈЕ РАРЕБУС?, одговор је био: «Раребус је врста загонетке, односно подврста ребуса. Решава се слично ребусу. Најпре треба решити шта представља цртеж и одузети онолико слова колико има апострофа (или пак изузети она слова чији се редни број у појму налази у загради). Затим редом треба прочитати: прво слова која су остала, а онда и она која су одузета».

петак, 27. август 2021. године – Седница Председништва ЕСС–а

На 20. СЕС–у у Брзећу, на Копанонику, одржана је седница Председништва ЕСС–а.

петак, 27 – недеља, 29. август 2021. године – 20. СЕС

У Брзећу, на Копаонику, у организацији Енигматског савеза Србије, са 38 учесника, успешно су одржани 20. Сусрети енигмата Србије, уз дружење, такмичења и излете. Одржана је и седнице Председништва ЕСС–а и Изборна скупштина ЕСС–а.

субота, 28. август 2021. године – Изборна скупштина ЕСС–а

На 20. Сусретима енигмата Србије у Брзећу одржана је Изборна скупштина ЕСС–а на којој је за новог председника ЕСС–а, уместо досадашњег Жељка ДИМОВИЋА, за наредне четири године изабран Владимир ШАРИЋ.

уторак, 31. август 2021. године – Текст у «Политика енигматици»

У броју 587 наведеног часописа, на страни 2, у тексту под насловом ДОКТОРСКИ О ПРЕМЕТАЉЦИ, Момир ПАУНОВИЋ даје приказ нове књиге Динка КНЕЖЕВИЋА, ПРИЧА О АНАГРАМУ, у којој се на 230 страна даје озбиљна монографија и студија о анаграму.

среда, 1. септембар 2021. године – Текст у «Новости енигми»

У броју 2469 београдске НОВОСТИ ЕНИГМЕ, на страни 80, у рубрици СВЕТ ЕНИГМАТА, дато је обавештење ЕК НОВА ЗАГОНЕТКА везано за организацију традиционалног такмичења у састављању словних ребуса и индиреката (10. МЕМОРИЈАЛ СРБОЉУБА СТАНКОВИЋА).

петак, 3. септембар 2021. године – Текст у «Политика разбириси»

У броју 171 београдске ПОЛИТИКА РАЗБИРИГЕ, на странама 18–19, у рубрици ЗАНИМЉИВА ЕНИГМАТИКА, објављен је текст Јована ВУКОВИЋА: НИШТА БЕЗ ЦРНОГ ПОЉА, у коме се говори о познатом енигмати Бранку МИЛОВАНОВИЋУ, који се залаже да се за прву модерну укрштеницу узме она са црним пољима од 31. маја 1914, чији је аутор опет био Артур Вин.

уторак, 7. септембар 2021. године – «Да ли знате»

У београдској ПОЛИТИЦИ, у рубрици ДА ЛИ ЗНАТЕ? на питање: КОЈИ ЈЕ ФРАНЦУСКИ КЊИЖЕВНИК СASTАВЉАО УКРШТЕНИЦЕ, дат је следећи одговор: «Тристан БЕРНАР (1866–1947), француски писац салонских комедија и романа, био је активни састављач укрштеница. Знатижељан по природи и склон новотаријама, одмах је прихватио укрштенице. Посебно задовољство налазио је у описима укрштеница пуних алузија и двосмислица. Године 1925. побринуо се да Француска добије и Академију укрштеница, чији су се чланови састајали у скромној кафани у Улици погледа. Исте године објављена је књига са 50 Тристанових укрштеница. Посмртно, четрдесет година касније (1965) изашла је у Паризу књига под истима насловом *Укрштене речи* са 100 Бернарових укрштеница».

уторак, 7. септембар 2021. године – Сарадња са «Маркетпринтом»

На уобичајени начин, електронским путем, новосадској издавачкој кући послата је 153. серија укрштеница за њихова издања ЉУБАВНИ РОМАНИ. Аутори састава овога пута су били: Мирослав ЛАЗАРЕВИЋ (8) и Драган ЛОЈАНИЦА (2).

четвртак, 16. септембар 2021. године – Наступ на телевизији

Члан ЕК НОВА ЗАГОНЕТКА Врањанац Радомир СТАНОЈКОВИЋ, велики заљубљеник у енигматику и наш познати афористичар, 21. септембра послао нам је следеће обавештење: РАША УГОСТИО ТЕЛЕВИЗИЈУ «ВРАЊСКА ПЛУС». У тексту се каже: «Захваљујући директору Предрагу МЛАДЕНОВИЋУ и шефу технике Слободану НЕДЕЉКОВИЋУ, који су послали водитељку Милицу ЈОВАНОВИЋ и сниматеља Маријана СТОШИЋА, имао сам част да у мојој кући испричам занимљиву причу о свим мојим активностима. Прича је емитована 16. септембра 2021. године, а може се наћи и на Интернету».

уторак, 28. септембар 2021. године – Текст у «Политика енигматици»

У броју 589 овог часописа, на страни 2 објављена је најава традиционалног такмичења у састављању словних ребуса и индиреката у организацији ЕК НОВА ЗАГОНЕТКА.

петак, 1. октобар 2021. године – Текстови у «Новости енигми»

Број 2470 НОВОСТИ ЕНИГМЕ, на страни 80, у рубрици СВЕТ ЕНИГМАТА, доноси текст Жељка ДИМОВИЋА везан за Друго отворено првенство Србије у енигматици. После вишемесечног надметања и четири занимљива кола, проглашење најбољих Зорана РАДИСАВЉЕВИЋА, Решада БЕСНИЧАНИНА и Недјељка НЕДИЋА, обављено је на овогодишњим јубиларним Сусретима енигмата Србије у Брзећу на Копаонику.

У истом броју, на страни 82, у рубрици СВЕТ ЕНИГМАТА, објављен је текст Жељка ДИМОВИЋА везан за јубиларне 20. Сусрете енигмата Србије, који су од 27–29. августа одржани у Брзећу на Копаонику. За новог председника Енигматског савеза Србије изабран је Владимир ШАРИЋ, а за шампиона Србије састављању загонетака за 2021. годину, као и за најуспешнијег такмичара на 20. СЕС–у проглашен је Новосађанин Зоран РАДИСАВЉЕВИЋ.

петак, 1. октобар 2021. године – Текстови у «Политика разбириси»

У броју 172 београдске ПОЛИТИКА РАЗБИРИГИ, на странама 18–19, у рубрици ЗАНИМЉИВА ЕНИГМАТИКА, објављен је текст Јована ВУКОВИЋА: ЗАГОНЕТКЕ ИЗ «УСТА НАРОДА», у коме се говори о томе да су некада биле популарне занимљиве загонетне приче које су окупљале око себе и старе и младе решаваче. Помиње се књига СРПСКИ ВЕНАЦ Тодора ВЛАЈИЋА из 1850. године, са 17 загонетних прича, као и савремени књижевни стваралац Урош ПЕТРОВИЋ, који је објавио неколико књига под насловом ЗАГОНЕТНЕ ПРИЧЕ.

На страни 4 истог листа објављена је најава традиционалног такмичења у састављању словних ребуса и индиреката, у организацији Енигматског клуба НОВА ЗАГОНЕТКА, а под називом 10. МЕМОРИЈАЛ СРБОЉУБА СТАНКОВИЋА.

субота, 9. октобар 2021. године – Текст у «Политици»

У рубрици МЕЂУ НАМА, Јовану ВУКОВИЋУ је објављен текст ЗАЛАГАЊЕ ЕНИГМАТА ЗА ЋИРИЛИЦУ, у коме се, поред осталог каже, да се ћирилица штитила и у енигматици, у сомборском ГОЛУБУ, пре више од сто година. И данас, када се интензивније повела борба за ћирилично писмо, у ЕК НОВА ЗАГОНЕТКА потпуно подржавају ова настојања.

недеља, 17. октобар 2021. године – Сарадња са «Маркетпринтом»

Новосадском МАРКЕТПРИНТУ послата је 154. серија од 10 укрштеница за њихова издања ЉУБАВНИ ВИКЕНД РОМАН. Аутори радова овога пута били су: Мирослав ЛАЗАРЕВИЋ и Драган ЛОЈАНИЦА (по 4) и Владимир ШАРИЋ (2).

У сарадњи која тече од 26. фебруара 2002. године, значи скоро 20 година, до сада је послато укупно 1.540 укрштеница од 34 аутора, а хонорар од ове сарадње ишао је у клупску класу, за реализацију текућих активности. Уз захвалност свима, учинак појединаца је следећи:

Душко ЛАЗИЋ (421), Мирослав ЛАЗАРЕВИЋ (274), Миодраг ТОШИЋ (148), Момир ВУЧЕНОВИЋ (81), Владета ТРИВУНАЦ (79), Карло ВЕРЕБ (76), Живомир ЈЕВТИЋ (66), Бранко НИКОЛИЋ (46), Младен МАРКОВИЋ (38), Динко КНЕЖЕВИЋ (36), Љубиша ЈАКШИЋ (30), Драган МАТОВИЋ (28), Томислав ПОПОВИЋ (19), Љубислав ДРАКУЛИЋ (17), Михајло ВЕМИЋ, Жељко ПРВАНОВ, Марјан РАДАКОВИЋ и Мирослав ЦВЕТКОВИЋ (по 15), Ново ЗЕКИЋ и Владимир ШАРИЋ (по 14), Јан БАЖИК, Ивица МЛАЂЕНОВИЋ и Милија СТЕВАНОВИЋ (по 12), Вељко ДОПУЉА (10), Драган ЛОЈАНИЦА (8), Миленко МИЈАТОВИЋ (7), Мирослав ЖИВКОВИЋ и Александар ЈАНКОВИЋ (по 5), Станислав ЛУКИЋ, Вељко МАКСИМОВИЋ, Милосав МАРЈАНОВИЋ, Веселин ПАТРОГОИЋ и Сретен ПЕРИЋ (по 4) и Љубиша БАНОВИЋ (2).

**ЕНИГМАТСКИ КЛУБ
«НОВА ЗАГОНЕТКА»**

О р г а н и з у ј е т р а д и ц и о н а л н о

**ТАКМИЧЕЊЕ У САСТАВЉАЊУ
СЛОВНИХ РЕБУСА И ИНДИРЕКАТА
10. «Меморијал Србољуба Станковића»**

Такмичење се организује у следећим дисциплинама:

1. Чист словни ребус

(једнословни, вишесловни
или са речима)

**2. Комбиновани
словни ребус**

(са словима, бројевима, знацима,
симболима)

**3. Индирект
у свим варијантама**

(синоним поставке, израз који се логички
наслања на поставку или произилази из
ње, узимање, недостајање или
наглашавање одређених делова
синонима или асоцијације поставке
и слично)

Општа такмичарска правила:

1. Може се учествовати у једној или више дисциплина, са највише 15 састава по једној и са највише три ауторске шифре укупно.
2. Сваки рад, са назнаком шифре аутора, мора бити коректно и потпуно представљен са решењем, а на посебном папиру А5 формата.
3. Радови се могу састављати у складу са опште прихваћеним правилима, али и на основу нових идеја и развојних путева предметних загонетака.
4. Код оцењивања радова узимаће се у обзир оригиналност, машовитост, духовитост и комбинаторика поставке, као и ефектност решења.
5. Један од критеријума у вредновању ребуса биће и «економичност» рада, тј. разлика између броја слова решења и броја слова у поставци.
6. Разломачка црта у ребусима неће се третирати као посебан знак.
7. У обзир долазе све варијације индиреката: наставак поставке, синоним или асоцијација за поставку, узимање, недостајање или наглашавање одређених делова синонима или асоцијације поставке и слично.
8. Такмичарски радови који не испуњавају наведене пропозиције биће дисквалификовани, без обзира на њихов квалитет.

Општи услови конкурса:

1. Радове ће оцењивати жири, који ће бити накнадно одређен. Одлуке жирија су коначне, а чланови жирија немају право учешћа у такмичењу.
2. Аутори радова ће бити откривени тек по завршетку рада жирија и одређивања коначног пласмана.
3. За све такмичарске дисциплине, за ауторе три најбоље пласирана састава, биће обезбеђене одговарајуће награде.
4. Радове слати под шифром на адресу: ЕК «Нова загонетка» (за Мирослава Лазаревића), 11070 Београд, Булевар Арсенија Чарнојевића 124, улаз 3, стан 26.
5. У другој мањој затвореној коверти у истој пошиљци треба ставити идентификацију шифре, са именом и презименом аутора, кућном и електронском адресом и бројем телефона.
6. Рок за слање радова је 30. новембар 2021. године.

Београд, 30. април 2021. године

Председништво ЕК «Нова загонетка»

ON LINE ГОДИШЊА СКУПШТИНА КЛУБА

11070 Београд, Булевар Арсенија
Чарнојевића 124, улаз 3, стан 26;
телефон: 011/2131 – 143, 064/9452 – 493,
е – mail: miroslav.lazarevic40@mts.rs;
жиро – рачун код Банке
Поштанска штедионица А.Д. Београд:
200 – 2722280101033 – 36;
матични број: 17354183, ПИБ: 101673150

Као и прошле године, због епидемије коронавируса, а ради поштовања прописаних епидемиолошких мера, и овога пута ће се Годишња скупштина Енигматског клуба «Нова загонетка» одржати on line путем, путем презентирања свих годишњих материјала члановима клуба преко електронске поште или преко клупског гласила «Весник», који ће у папирном облику поштом бити достављен свим члановима Клуба. То ће бити у 68. броју клупског «Весника» од новембра 2021. године.

На исти начин, сваки члан Клуба може доставити повратну информацију, са мишљењем, примедбама, изменама и допунама које има. Све то ће бити разматрано на Председништву клуба и на исти начин његове одлуке бити прослеђене члановима Клуба. Уколико буде предлога или измена које захтевају изјашњавање свих чланова, они ће на претходно наведени начин бити о томе обавештени, па ће се тражити њихово изјашњавање по том питању. Мало компликованији начин разматрања и решавања клупске проблематике, али у садашњим условима једино могућ.

Напоменимо још једном да се садржај сваког броја «Весника» може наћи и на клупском блогу, на адреси www.novazagonetka.blogspot.com, као и на сајту Енигматског савеза Србије, на адреси www.ess.org.rs.

Као што је већ речено, редовна Годишња скупштина ЕК «Нова загонетка» (деветнаеста по реду укључујући и оснивачку) у 2020. години није одржана на класичан начин окупљањем чланова Клуба, већ путем њиховог обавештавања на описане начине. У «Веснику» број 63 од септембра 2020. године, који је поштом достављен свим члановима Клуба, поред општих обавештења везаних за рад Клуба у периоду од 4. јуна 2019. до 31. августа 2020. године, дати су и извештај о раду за протекли период, финансијски извештај (стање благајне), као и план рада и финансијски план за период 2020 – 2021. године. Мишљења и предлози на ове материјале могли су се доставити или поштом или електронским путем, при чему би они били разматрани на првом састанку Председништва клуба.

Како није стигла ни једна примедба или сугестија везана за претходни период и рад Клуба, и уопште на све презентирани годишње материјале везане за извештаје и планове рада, можемо закључити следеће:

Сви предложени материјали везани за извештаје о раду и финансијама, као и планови за наредни период, једногласно су прихваћени.

Ово може бити продукт све веће незаинтересованости за рад у Клубу или, што је мање вероватно, мишљења чланова Клуба да је у претходном периоду стварно урађено све оно што је било могуће.

Исти ће бити поступак и за наредни период од 1. септембра 2020. до 31. октобра 2021. године, а у овом броју «Весника» биће презентирани сви материјали за које је потребно изјашњавање чланова Клуба. Поред писменог начина комуницирања, ово ће бити презентирано и електронским путем. Овакав начин рада биће све док траје озбиљна епидемиолошка ситуација у земљи.

ЧЛАНОВИ ЕК «НОВА ЗАГОНЕТКА» који су до 31. октобра 2021. године измирили чланарину за текућу годину

**01. Љубиша БАНОВИЋ, Београд; 02. Војин ВУКШИЋ, Београд;
03. Љубислав ДРАКУЛИЋ, Сисак; 04. Мирослав ЖИВКОВИЋ, Јагодина;
05. Ново ЗЕКИЋ, Лозница; 06. Крста ИВАНОВ, Бор;
07. Зорица ЈАКОВЉЕВИЋ, Београд;
08. Александар ЈАНКОВИЋ, Крагујевац;
09. Петар ЈОВОВИЋ, Београд; 10. Мирослав ЛАЗАРЕВИЋ, Београд;
11. Душко ЛАЗИЋ, Београд; 12. Драган ЛОЈАНИЦА, Београд;
13. Драган МАТОВИЋ, Крагујевац; 14. Ђорђе ОТАШЕВИЋ, Београд;
15. Момир ПАУНОВИЋ, Панчево; 16. Живота ПЕТКОВИЋ, Равно Село;
17. Томислав ПОПОВИЋ, Београд; 18. Жељко ПРВАНОВ, Панчево;
19. Раденко РАКОВИЋ, Торак; 20. Драган РИСТИЋ, Сурдулица;
21. Војислав СКОКО, Сечањ; 21. Радомир СТАНОЈКОВИЋ, Врање;
23. Милија СТЕВАНОВИЋ, Београд и 24. Ратко СТОЈКОВИЋ, Београд.**

Последња Изборна скупштина ЕК «Нова загонетка» одржана је 6. јуна 2015. године, па је наредна требало да се одржи 2019. године. Како она оправдано није одржана, а наредних година због пандемије коронавируса то није било могуће организовати класичним путем, то ће се следећи избор Председништва Клуба морати остварити на следећој Годишњој скупштини клуба 2022. године, било директним скупом чланова, било електронским или поштанским путем. И по овом питању потребно је да се чланови Клуба изјасне.

На Изборној скупштини Клуба 2015. године одлучено је да у Председништву ЕК «Нова загонетка» буду Мирослав Лазаревић (председник), Љубиша Бановић (потпредседник и заступник) и Душко Лазић, Милија Стевановић и Миодраг Тошић (чланови), да би због изненадне смрти Миодрага Тошића, 2018. године у Председништво Клуба био кооптиран Петар Јововић.

ИЗВЕШТАЈ О РАДУ за период 1. септембар 2020 – 31. октобар 2021. године

1. Седнице и рад Председништва клуба

Као што је већ речено, Годишње скупштине Енигматског клуба «Нова загонетка» 2020. и 2021. године нису одржане на класичан начин, физичким окупљањем чланова Клуба, већ је то реализовано поштанским слањем материјала путем «Весника» свим члановима Клуба или електронским путем преко блога ЕК «Нова загонетка» и сајта Енигматског савеза Србије. Повратно, на исти начин, чланови Клуба су могли да се изјасне о понуђеним материјалима, са могућношћу давања својих мишљења и предлога, односно прихватања или одбијања појединих делова годишњег извештаја о раду. Ово би био императив Председништву Клуба за решавање предложеног, уз обавезну повратну информацију, али до овога није дошло, због тога што на понуђене материјале није било никаквог оспоравања, критиковања или одбијања. Скупштина Клуба је највиши орган у организацији и њени чланови морају да буду укључени у решавање свега онога што је битно за функционисање Клуба, као и да учествују у креирању клубске политике.

ПРИСУТНИ НА ГОДИШЊОЈ КЛУПскоЈ СКУПШТИНИ 2019. ГОДИНЕ

Значајно ангажовање Председништво Клуба је имало око обезбеђивања материјала за клубски интернетски блог, око припреме и прелома књига код којих је клуб издавач у оквиру «Мале енигматске библиотеке», око прикупљања, припреме и слања сарадње новосадском «Маркетпринту», око прикупљања, систематизовања и прелома материјала за бројеве клубског «Весника», око прикупљања материјала за хронологију догађаја итд.

2. Издавање клупског гласила «Весник»

У извештајном периоду публиковано је укупно 5 бројева «Весника»: број 63 (септембар 2020, 52 странице + «Сремуш», број 5, 4 странице), број 64 (децембар 2020, 40 страница + «ГЕН», број 28, 4 странице), број 65 (фебруар 2021, 40 страница + «ГЕН», број 29, 4 странице + «Сремуш», број 6, 4 странице), број 66 (мај 2021, 48 страница + «Сремуш», број 7, 4 странице) и број 67 (август 2021, 52 странице + «ГЕН», број 30, 4 странице + «Сремуш», број 8, 4 странице), што значи да је на укупно 260 страница публиковано разноврсно енигматско штиво. Од овога броја на енигматске додатке («Сремуш» Енигматског клуба «Срем и «ГЕН» Енигматског клуба «Ниш») отпада 28 страница. Клуб је значи омогућио и овим чланицама Енигматског савеза Србије да информишу своје, па и укупно чланство ЕСС – а, као и све остале заинтересоване. Објављен је већи број текстуалних прилога (информативних, историјских, језичких и теоријских) из пера најпознатијих српских енигматских аутора (Јован Вуковић, Илинка Вуковић, Жељко Димовић, Мирослав Живковић, Ново Зекић, Крста Иванов, Александар Јанковић, Динко Кнежевић, Мирослав Лазаревић, Душко Лазић, Драган Лојаница, Момир Пауновић, Марјан Радаковић и Владимир Шарић). У оквиру клупске радионице објављен је премијерно већи број загонетака, уз редовну рубрику «Хронологија догађаја», а сваки број је достављан Народној библиотеци Србије, као и свим члановима клуба и заинтересованим чланицама ЕСС – а. Гласило се могло читати и на интернетском клупском блогу, као и на сајту Енигматског савеза Србије.

3. Сарадња са београдским часописом «Новости енигма»

Као што је већ више пута поменуто, од броја 2.378 (1. март 2014), енигматски део у месечном часопису «Новости енигма» припрема београдски Енигматски клуб «Нова загонетка», прво са уредником, сада покојним Миодрагом Тошићем, а даље са уредничком тројком: Драганом Лојаницом, Зораном Милуновићем и Момиром Пауновићем, а под уредничком палицом одговорног уредника издавача листа Компаније «Новости» Небојшом Вучинићем.

Основна карактеристика ове сарадње и даље је разноврсност енигматског садржаја, са великим спектром разних врсти загонетака, ауторска и квалитетна енигматика, велики број сарадника (лист је отворен за све српске енигмате), бележење свих значајнијих догађаја у српској енигматици у сфери издаваштва и догађања и све веће присуство радова са информативном и ангажованом, односно едукативном енигматиком.

Наравно, значајну сарадњу у овом часопису остварили су чланови нашег клуба, који је припремао и редовну рубрику «Занимљива математика» (Мирослав Лазаревић), а у летњим месецима, у јулу и августу месецу, рубрику «Мозгалица» (Милија Стевановић).

У листу су објављивани састави Љубише Бановића, Љубислава Дракулића, Крсте Иванова, Петра Јововића, Мирослава Лазаревића, Душка Лазића, Драгана Лојанице, Драгана Матовића, Момира Пауновића, Животе Петковића, Томислава Поповића, Раденка Раковића, Војислава Скока, Милије Стевановића и других чланова Клуба.

4. Десети «Меморијал Србољуба Станковића»

У извештајном периоду расписан је 10. «Меморијал Србољуба Станковића». Ово такмичење у састављању словних ребуса и индиреката, клуб је покренуо 2003. године и оно се организује сваке друге године. Загонетке које су предмет овог надметања, не могу се правити помоћу готових компјутерских програма, на основу шаблона, већ искључиво на основу ауторских идеја, маштовитости и комбинаторике. Зато је ово такмичење било још један значајан допринос неговању енигматске мисли и развоју ових загонетака, које су доста ретке у енигматским издањима, јер их није лако саставити, пошто су у правом смислу речи остварења за која је потребна «гимнастика ума и играрија духа», што значи да су прави представници ауторских енигматских умотворина.

5. Сарадња са новосадском издавачком кућом «Маркетпринт»

Дугогодишња сарадња са новосадском издавачком кућом «Маркетпринт» и даље траје. Израђују се скандинавке бруто величине 11x14 и 10x15 поља, без слике, а за издања «Љубавни викенд роман» («Сви писци света» и «Сенке»). Клуб је анимирао чланове Клуба да се укључе или наставе ову сарадњу, прикупља саставе, обрађивао их, компјутерски припремао и електронским путем слао издавачу. Хонорар од ове сарадње редовно је уплаћиван на клупски жиро – рачун и он је ишао за финансирање основних клупских активности.

И даље се мора констатовати да је по овом питању сарадња и помоћ Клубу од стране његових чланова све мања, иако није захтевна и не тражи превелико ангажовање, а пуно значи за боље функционисање Клуба.

У извештајном периоду, до 31. октобра 2021. године послато је укупно 100 скандинавки (21. септембар, 31. октобар и 28. децембар 2020. године, као и 5. фебруар, 15. март, 25. април, 8. јуни, 18. јули, 7. септембар и 17. октобар 2021. године). Овога пут аутори радова били су: Мирослав Лазаревић (42), Душко Лазић (32), Драган Матовић (10), Драган Лојаница (8), Владимир Шарић (6) и Томислав Поповић (2). Тако је за издања «Маркетпринта», од почетка сарадње 26. фебруара 2002. године, до сада урађено 1.540 скандинавки.

Са новосадском издавачком кућом настављена је и даље сарадња и у едичији «Љубавни романи Лара», при чему се у овом месечном издању објављује по једна бела укрштеница величине 13x13 поља. Од септембра 2020. године до 31. октобра 2021. године, публиковано је укупно 13 састава, што од почетка ове сарадње даје укупно 65 радова. Аутор свих ових радова био је Мирослав Лазаревић, а хонорар за ову сарадњу такође је ишао у клупску касу.

6. Учествовање на 20. Сусретима енигмата Србије у Брзећу

У Апарт хотелу «Копаоник», у Брзећу, на Копаонику (27 – 28. 08. 2021), у организацији ЕСС – а, успешно су одржани 20. Сусрети енигмата Србије. Од 38 учесника овог скупа, 7 је било из нашег Клуба (Љ. Бановић, В. Вукшић, К. Иванов, З. Јаковљевић, А. Јанковић, М. Лазаревић и Д. Матовић).

На такмичењу анаграмиста Александар Јанковић је освојио 4. место, а у ревијалном такмичењу у решавању ребуса у паровина, Александра Јанковић је био у тандему са Зораном Радисављевићем, освојивши 1. место.

7. Издавање енигматских књига

У извештајном периоду, у суиздаваштву са «Алмом», Клуб је, у оквиру своје «Мале енигматске библиотеке», издао четири књиге:

ЕНИГМАТСКИ ДВАНАЕСТЕРАЦ, први део, аутора Мирослава Лазаревића,
ЕНИГМАТСКИ ДВАНАЕСТЕРАЦ, други део, аутора Мирослава Лазаревића,
РИМЕ ПО МЕРИ, аутора Гордане Јовановић Шарић и
ЕНИГМАТСКИ ДВАНАЕСТЕРАЦ, трећи део, аутора Мирослава Лазаревића.

Као и раније, значајна клупска активност била је усмерена на издавање енигматских књига, што је доста ретка појава у српском енигматском издаваштву. Клуб ће и убудуће наставити са овим трендом издавања књига, јер се сматра да је енигматска литература важан елемент у очувању остварених енигматских домета, као и у представљању овог стваралаштва широј читалачкој публици, што сигурно доприноси бољем третману и статусу енигматске умешности, а значајна је и за историју српске енигматике.

Треба напоменути да је комплетан посао око прикупљања и систематизовања материјала за ове књиге, око њиховог уређивања, око прелома страница и одговарајућег илустровања делова књиге, око обезбеђивања ISBN–а и CIP–а, ради регистрације и каталогизације ових издања у Народној библиотеци Србије, као и око припреме за штампу, обавио Енигматски клуб «Нова загонетка».

8. Резиме о раду

И у претходном периоду био је присутан низ неповољних околности које су утицале на рад Клуба. Пандемија коронавируса је пореметила нормално функционисање свих друштвених токова и активности, па је нормално да се она осетила и у сфери загонеташтва. Све већа незаинтересованост већине чланова Клуба за активности којима се он бави, а које су програмски верификоване од свих његових чланова, такође је утицала на смањени обим постигнутих резултата и теже реализовање спроведеног. Поред тога, што је свакако одраз субјективности и незаинтересованости, са не схватањем да је успех сваке чланице организације српских енигмата и њен успех, сваки део ове организације, без кога она и не би постојала, био је присиљен да се сам бори и савладава настале тешкоће, па је било каква подршка и помоћ са те стране изостала.

Ипак, у протеклом периоду су постигнути и одређени резултати.

Извештајни период о раду Клуба карактерише расписивање 10. «Меморијала Србољуба Станковића», традиционалног састављачког такмичења у организацији Клуба, публиковање 5 бројева клупског гласила «Весник», штампање 4 енигматске књиге у оквиру клупске «Мале енигматске библиотеке», наставак успешне сарадње са београдском Компанијом «Новости» и новосадском издавачком кућом «Маркетпринт», као и учествовање на Сусретима енигмата Србије и на разним енигматским интернетским такмичењима, тако да су у раду биле заступљене скоро све значајније компоненте енигматског деловања: организација енигматских такмичења, енигматско издаваштво, енигматска сарадња и дружење поклоника загонетања.

1. новембар 2021. године

ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЕШТАЈ
(СТАЊЕ БЛАГАЈНЕ)
за период 1. септембар 2020 – 31. октобар 2021. године

У извештајном периоду у клубу су остварени следећи приходи и расходи:

Р. бр.	Врста прихода	Износ у дин.
1.	Стање у клубској благајни на дан 31. август 2020. године	70,00
2.	Клубска чланарина за 2020. годину (24x700,00)	16.800,00
3.	Сарадња са «Маркетпринтом» – Нови Сад (10x3.000,00 + 13x400,00)	35.200,00
4.	Донација (Мирослав Лазаревић)	11.000,00
У К У П Н О :		63.070,00

Р. бр.	Врста расхода	Износ у дин.
1.	Завршни рачун и Пореска пријава за 2020. годину	12.000,00
2.	Умножавање «Весника»: бројеви 63 (4.700,00), 64 (5.774,00), 65 (6.656,00), 66 (6.896,00) и 67 (8.240,00)	32.266,00
3.	Слање «Весника» (бројеви 63, 64, 65, 66 и 67)	4.978,00
7.	ISBN (1.800,00) и СIP запис (1.200,00) за 4 књиге	12.000,00
8.	Рециклирање тонер касете штампача	1.560,00
У К У П Н О :		62.804,00

На крају извештајног периода стање у клубској благајни је следеће:

$$63.070,00 - 62.804,00 = 266,00 \text{ динара}$$

1. новембар 2021. године

ПЛАН РАДА ЗА 2021 – 2022. ГОДИНУ

У наредном периоду у Клубу се, оквирно, у складу са укупном ситуацијом и могућностима, планирају следеће активности:

1. Годишња скупштина и седнице Председништва клуба

Редовна Годишња скупштина Клуба, уколико епидемиолошке околности буду дозвољавале, одржаће се у другој половини 2022. године. Пошто је она изборна, уколико не постоје услови да се она одржи са директним окупљањем чланова Клуба, овај посао ће се обавити поштанским саобраћајем или путем електронске поште.

По потреби ће се држати седнице Председништва Клуба, али ће се највероватније контакти чланова Председништва, као и одлуке које они буду доносили остваривати телефонским путем или електронским путем преко Интернета.

2. Издавање клупског гласила «Весник»

У наредном периоду планира се штампање четири броја клупског гласила «Весник». Ово ће зависити од енигматских дешавања и активности у Србији, добијених текстова енигматских аутора и финансијске ситуације у Клубу.

3. Енигматска сарадња

Чланови Клуба имају пуну слободу избора сарадње, без икаквих обавеза према Клубу. Клуб ће се трудити да настави сарадњу са Компанијом «Новости», као и са новосадским «Маркетпринтом», а тражиће, наравно, и друге могућности сарадње. Ово неће бити лако, јер се енигматски издавачи углавном оријентишу на свој енигматски кадар или користе готове компјутерске програме за пуњење страница својих енигматских издања.

4. Издавање енигматских књига

У наредном периоду, сходно финансијској ситуацији, планира се и даље рад на припреми и издавању енигматских књига у оквиру клупске «Мале енигматске библиотеке» (књига о испуњаљкама, о радовима Раденка Раковића, о енигматском опусу Миодрага Тошића, књига умотворина Милије Стевановића, као и књига о свих 10 «Меморијала Србољуба Станковића»).

5. Припремање материјала за клупски интернетски блог

За представљање активности Клуба на друштвеним мрежама и у наредном периоду ће се припремати актуелни материјали за клупски блог, који за сада успешно одржава Небојша Вучинић, одговорни уредник «Новости енигме».

6. Енигматски скупови, сусрети, манифестације и такмичења

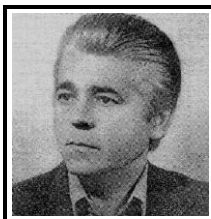
Учествоваће се на свим енигматским скуповима, сусретима, манифестацијама и такмичењима, уколико постоји позив или су они отвореног типа.

Поред тога, Клуб ће завршити реализацију 10. «Меморијала Србољуба Станковића», такмичења у састављању словних ребуса и индиреката.

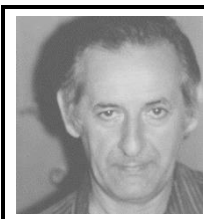
ПРЕДСЕДНИШТВО ЕК «НОВА ЗАГОНЕТКА»

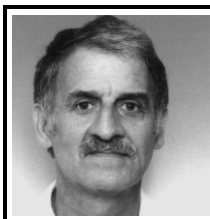
ОСНИВАЧИ ЕНИГМАТСКОГ КЛУБА «НОВА ЗАГОНЕТКА»

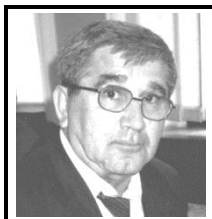
**МИХАЈЛО
ВЕМИЋ**

**ВЕЉКО
ДОПУЉА**

**МИРОСЛАВ
ЖИВКОВИЋ**

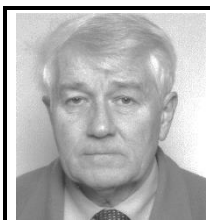
**НОВО
ЗЕКИЋ**

**ЉУБИША
ЈАКШИЋ**

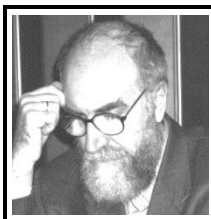
**МИОДРАГ
КРСТИЋ**

**МИРОСЛАВ
ЛАЗАРЕВИЋ**

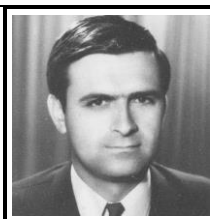
**ИВИЦА
МЛАЂЕНОВИЋ**

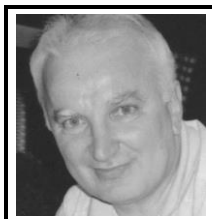
**ЂОРЂЕ
ОТАШЕВИЋ**

**ВЕСЕЛИН
ПАТРНОЈИЋ**

**НИКОЛА
ПОПОВИЋ**

**МИЛИЈА
СТЕВАНОВИЋ**

19. августа 2004. године од стране Народне библиотеке Србије, клупском гласилу «Весник» додељен је Међународни стандардни број за серијске публикација (ISSN), који служи за идентификацију листа на националном и интернационалном нивоу.

25. јуна 2014. године од стране Народне библиотеке Србије, Енигматском клубу «Нова загонетка» додељен је Међународни стандардни број књиге, који омогућава на националном и интернационалном броју препознавање издавача књиге.

**НАЈЗНАЧАЈНИЈЕ РЕАЛИЗОВАНЕ АКТИВНОСТИ
ЕНИГМАТСКОГ КЛУБА «НОВА ЗАГОНЕТКА»**

У двадесетогодишњем енигматском раду, Клуб се бавио више или мање са свим постојећим енигматским активностима, негујући све сегменте у овој стваралачкој области: организаторске, такмичарске, пропагандне, издавачке . . .

Годишње скупштине и седнице Председништва Клуба биле су стално присутне, организована су енигматска дружења са енигматима и грађанима љубитељима загонетања, реализован је сусрет са хрватским енигматима, затим организовано је енигматско вече са Чачанима, дружење са члановима дневног клуба Врачар Геронтолошког центра Београд («Енигматско јутро»), било је и гостовања на енигматским прославама и јубилејима, организоване су посете београдским Међународним сајмовима књига, енигматика је популарисана и преко радио – таласа, на више радио – станица, а било је гостовања и на телевизији.

Цело време, у одређеном ритму, издавано је клупско гласило «Весник», лист који је добио високе оцене, не само на домаћој сцени, већ и у нашем окружењу, сваке друге године организован је «Меморијал Србољуба Станковића», такмичење у састављању словних ребуса и индиреката, а значајно време је посвећено припремању и издавању енигматских књига и речника.

Остварена је и значајна енигматска сарадња са новосадским «Маркет-принтом» (Љубавни викенд роман – издања «Сенке» и «Сви писци света»), са београдском фирмом «ABC Company» (спортска енигматика «Вијуга» и естрада енигматика «Решко»), са фирмом «Media News Group» («Газета забава»), остварена је вишегодишња успешна сарадња са београдским часописом «Gloria», са београдским дневним новинама АЛО! и са београдским енигматским часописом «Новости енигма». Било је, у мањем обиму, сарадње и са другим издавачима енигматских листова и часописа.

Било је значајних активности у покушају издавања енигматских часописа, да би се ово остварило кроз енигматски часопис «Зврк». Посебно је значајна сарадња са часописом за слепе «Жижак», са београдским Заводом за издавање уџбеника и наставних средстава, као и рад на телевизијским енигматским квизовима, од којих је реализован квиз «Свезналица».

Поред «Меморијала Србољуба Станковића», организовано је и Првенство Београда у решавању загонетака, а организовано је и више анаграмних конкурса, редовно се учествовало на Сусретима енигмата Србије, као и на другим енигматским скуповима, а посебно на промоцијама енигматских књига.

У сваком случају и по обиму и по садржају, Енигматски клуб «Нова загонетка», за 20 година свога постојања, имао је активности које су оставиле дубок траг у савременој српској енигматици, али и у њеној историји.

Овога пута ћемо детаљније приказати, по мишљењу приређивача овог текста, само најзначајније активности, које су дале већи допринос информисању, пропагирању и напредовању српске енигматике.

ИЗДАВАЊЕ КЛУПСКОГ ГЛАСИЛА «ВЕСНИК»

Врло брзо после оснивања, Енигматски клуб «Нова загонетка» је покренуо информативно – теоријски лист «Весник», енигматски билтен који би третирао све проблеме и достигнућа српског загонеташтва.

Поред актуелних вести из енигматског света, «Весник» је доносио и теоријске чланке, историјске написе, приказе нових енигматских књига и корисних приручника, прилоге о енигматским јубилејима и истакнутим енигматима, текстове о разним загонеткама, енигматске евиденције, приказе енигматике других земаља, језичке прилоге, енигматске занимљивости, загонетке из клупске радионице, текстове везане за мишљења српских енигмата, као и реаговања на одређене појаве и догађаје итд.

Лист је био отворен за сарадњу за све енигматске посленике који су на основу својих искустава, запажања и сазнања имали шта да кажу, да би тиме обогатили енигматску писану реч, а њихови написи остали трајно записани.

Лист је достављан Народној библиотеци Србије, бесплатно свим члановима Клуба, свим чланицама Енигматског савеза Србије, као и свим заинтересованим читаоцима у Србији и иностранству. У последње време, «Весник» се може читати и на интернетском блогу Клуба, као и на сајту Енигматског савеза Србије, па је доступан свим корисницима интернета, у земљи и иностранству.

Први број овог клупског гласила појавио се марта месеца 2002. године, 67. број августа 2021. године, а 68. број новембра месеца 2021. године. Формат листа је А5, а писмо ћирилично.

Укупан број страница у 67 бројева «Весника износи» **2.784**, а са додацима *Malgranda enigmo* (16), 1. број «Енигме» (16), «ГЕН», билтен ЕК «Ниш» (120) и «Сремш», билтен ЕК «Срем» (32), овај број страница се увећава за **184**.

У «Веснику» су објављивали готово сви познати српски енигматски писци, а он добија све већа похвале у домаћем, али и иностраном енигматском свету.

«МЕМОРИЈАЛИ СРБОЉУБА СТАНКОВИЋА»

Закључно са овогодишњим, Клуб је организовао укупно 10 такмичења у састављању словних ребуса и индиреката, названих «Меморијал Србољуба Станковића», а у част човеку који је педесетих година прошлог века био један од утемељивача савременог српског словног ребуса. Почев од 2003. године, ово енигматско надметање организује се сваке друге године.

Сва ова такмичења су била веома успешна и допринела су даљој популаризацији и развоју словног ребуса и индиректа. Нове идеје које су коришћене у реализацији састава и велики број квалитетних радова, потврдили су чињеницу да у овим енигматским дисциплинама нису исцрпљене све могућности и да српска енигматика има изванредне и надахнуте ауторе код којих енигматској машти и игрији нема краја. Поред тога, још једном је потврђено да се овде ради о вредним енигматским остварењима помало напуштених састава, које је немогуће састављати помоћу компјутерских програма.

Све је више учесника из иностранства, односно из бивших југословенских република, тако да ово такмичење поприма и међународни карактер.

«ИЗДАВАЊЕ ЕНИГМАТСКИХ КЊИГА»

У протеклом периоду, чланови Енигматског клуба «Нова загонетка» интензивно су се бавили и писањем енигматских књига, приручника и речника, као и њиховим издавањем, чиме су знатно допринели угледу Клуба и даљој популаризацији и развоју српске енигматике. Осим стручне и техничке подршке, у већини случајева Клуб, на жалост, није могао да пружи и финансијску помоћ при издавању ових књига, па су се аутори сами сналазили на разне начине. У последње време Клуб се појављује и као издавач енигматских издања.

Дп установљавања клупске «Мале енигматске библиотеке», Клуб је био издавач и суиздавач следећих енигматских књига: СЛОВНИ РЕБУСИ МИХАЈЛА ВЕМИЋА (2011), МОЗГАЛИЦА ИНДИРЕКТ (2011), ЗАГОНЕТКА КРИПТОГРАМ (2013), ЈАВНОСТ – енигматска страна (2013), РЕЧНИК 5 – слова Ј, К, Л и Љ (2013), СЛОВНА РЕБУСИЈАДА (2013), УКРШТАЊЕ РЕЧИ У СРПСКОЈ ЕНИГМАТИЦИ (2014) и МАГИЧНА ЕНИГМАТИКА (2015), што даје укупно 8 наслова.

Другу књигу из едиције «Енигматске свеске» Енигматског савеза Србије «Словни ребуси Михајла Вемића» у потпуности је припремио ЕК «Нова загонетка» (избор загонетака, текстови, унос материјала, прелом страница и припрема за штампу), па се клуб појављује и први пут као један од издавача енигматске књиге. Иначе, и за прву књигу из ове едиције «АНТОЛОГИЈА СРПСКЕ АУТОРСКЕ ЗАГОНЕТКЕ», као и за «ЛЕКСИКОН СРПСКИХ ЕНИГМАТА», преко Клуба је ишао комплетан унос и сређивање материјала, са преломом страница и припремом за штампу. Иста је ситуација била и са књигама: «БИБЛИОГРАФИЈА СРПСКЕ ЕНИГМАТИКЕ», «Загонетка криптограм», «Словна ребусијада», «МАГИЧНИ ЛИКОВИ», «Укрштање речи у српској енигматици», «Словни ребус – врсте и варијације», «Магична енигматика», «Анадиплозе» и «Енигматски записи», као и сва издања у оквиру «Мале енигматске библиотеке» после овога.

За већи број наведених књига, чланови клуба су написали предговоре и рецензије.

Клуб је 2014. године установио «Малу енигматску библиотеку», у којој је као издавач са својим ISBN – ом, заједно са београдском «Алмом», до краја 2021. године, публиковао 15 издања: ЈЕДНОСЛОВНИ РЕЧНИК (2014), МАГИЧНИ ЛИКОВИ (2014), СЛОВНИ РЕБУС – ВРСТЕ И ВАРИЈАЦИЈЕ (2015), АНАДИПЛОЗЕ (2015), ЕНИГМАТСКИ ЗАПИСИ (2016), РЕЧНИК ЕТНИКА И КТЕТИКА, три књиге (2017 – 2019), ЧУДЕСНИ ЕНИГМАТСКИ СВЕТ БОШКА ПЕТРОВИЋА, две књиге (2019 – 2020), ЉУ БАН – ЕНИГМАТИКА ЉУБИСЛАВА ДРАКУЛИЋА (2020), ЕНИГМАТСКИ ДВАНАЕСТЕРАЦ, три књиге (2020 – 2021) и РИМЕ ПО МЕРИ (2021).

Оваквим учешћем у енигматском издаваштву, као и самим издавањем загонетачких књига, не може се похвалити ни један издавач на овим нашим просторима, а ова издања су веома значајна за упознавање и популарисање српске енигматике, као и за њену историју.

Поред значајне улоге чланова клуба у свему овоме, мора се поменути и издавачка кућа «Алма», на чијем је челу *др Ђорђе Оташевић*, са великим бројем енигматских издања и непрекидном сарадњом са Клубом.

«ЕНИГМАТСКИ ВОДИЧ НА РАДИО – ТАЛАСИМА»

На Радију «Индекс», 2001. године, уведена је рубрика «Енигматски водич» у оквиру емисије Дарка Коцјана «Алтернативни водич кроз Београд», која је емитована у вечерњим сатима. Ову рубрику припремао је наш Клуб, а уређивали су је Ђорђе Оташевић и Мирослав Лазаревић. У овим емисијама чланови Клуба су третирали различите актуелне енигматске теме.

«Енигматски водич» се преко радија «Индекс», «Жабац» и «Студио Б» емитовао једном недељно све до 2004. године, укупно се оглашавајући **106 пута**, са укупно око **70 часова радио – програма**. У «Енигматском водичу», ишао је и «**Радио енигматски квиз**», за који је задатке припремао Мирослав Лазаревић. Кроз **62 емисије**, презентирано је **310 задатака** (по 5 у свакој). Скоро у свакој емисији неко од слушалаца решио је све задатке.

«ЕНИГМАТСКА САРАДЊА»

Сарадња са «Маркетпринтом»

Од 2002. године кренула је сарадња са новосадском издавачком кућом «Маркетпринт». Израђивале су се скандинавке бруто величине 11x14 и 10x15 поља без слике за издања «Љубавни викенд роман», при чему је у клубу рађена и компјутерска припрема ових радова. Сав хонорар од ове сарадње ишао је у клупску касу. Закључно са октобром 2021. године израђено је, обрађено и послато 1.540 оваких укрштеница, од 34 аутора, а највећи допринос дали су Душко Лазич (421) и Мирослав Лазаревић (274).

Сарадња са «Маркетпринтом» је проширена и на израду укрштеница за издање «Љубавни роман ЛАРА», па је у периоду од априла 2016. године до октобра 2021. године објављено укупно 65 белих укрштеница величине 13x13 поља, чији је аутор био Мирослав Лазаревић.

Сарадња са «Глоријом»

Кроз сарадњу Клуба са недељником, магазином «Gloria» (2009 – 2018), свих 463 скандинавке бруто величине 20x24 поља, са сликом у средини величине 6x7 поља, израдио је Мирослав Лазаревић. 10% хонорара ишло је у клупску касу.

Сарадња са «АЛО!»

Сарадња у београдским дневним новинама «АЛО!», у недељном додатку «АЛО! разбигра», под контролом Клуба ишла је од 2010 – 2013. године, када је ову сарадњу потпуно преузео Енигматски савез Србије. Иначе, и у овом случају 10% од хонорара ишло је у клупску касу.

Сарадња са «Новости енигмом»

Од 1. марта 2014. године, па до данас, енигматски део у «Новости енигми» припрема наш Клуб. Уредник је био Миодраг Тошић, а после његове изненадне смрти, припрему материјала врши клупски уређивачки тим: Драган Лојаница, Зоран Милуновић и Момир Пауновић. У овом листу је сарађивао већи број чланова нашег Клуба.

Иначе, било је сарадње и у дневним новинама «Глас јавности» («Вијуга») и «Курир» («Решко»), «Лавиринту АШ», «Беоквизу», као и у другим издањима.

Мирослав Лазаревић, Београд

АПАРТ ХОТЕЛ «КОПАОНИК»,
БРЗЕЋЕ

УЧЕСНИЦИ 20. СЕС – А ИСПРЕД АПАРТ ХОТЕЛА «КОПАОНИК»

ЈУБИЛАРНИ СУСРЕТИ СРПСКИХ ЕНИГМАТА

У Брзећу, на источним обронцима Копаоника, на 1.100 метара надморске висине, у Апарт хотелу «Копаоник», у времену од 27 – 29. августа 2021. године, а уз присуство 39 енигмата, успешно су одржани јубиларни 20. Сусрети енигмата Србије, које је организовао Енигматски савез Србије. Ово је било једно лепо дружење поклоника енигматике.

Основне примедбе на укупан доживљај учесника ових енигматских сусрета биле су локација самог објекта, до кога, због његовог положаја, није било могуће лако и брзо стићи, па су неки из граничних крајева Србије морали да проведу и два дана у путу да би стигли до ове локације, као и чињеница да хотел оваквог типа и значаја није могао да обезбеди за своје госте питку воду, коју су учесници сусрета морали да купују у оближњој продавници. Иако није најбитније, код организације следећих Сусрета енигмата Србије и о овоме се мора водити рачуна.

Иначе, све остало било је у оквиру планираног, сем што у недељу, због лоших временских услова, није могао да се реализује одлазак гондолом до једног од врхова Копаоника. Међутим, суботњи излет у Луковску Бању остаће свима у пријатном сећању, чему је знатан допринос дало и изузетно лепо време. У овој бањи са великим бројем лековитих термалних извора, два прелепа хотела са свим пратећим садржајима и трећим у изградњи, која се налази на источним падинама Копаоника, на надморској висини од 680 м, био је прави ужитак провести једно поподне, уз изврстан ручак у Етно ресторану «Луковске колибе».

Ове сусрете карактерише и Изборна скупштина Енигматског савеза Србије, на којој је за новог председника ЕСС – а једногласно изабран Владимир Шарић, пошто су кандидати за ову функцију Миле Јанковић и Жељко Димовић претходно одустали од кандидатуре. Тако је на чело српских енигмата дошао велики енигматски заљубљеник, предан и марљив енигматски радник, који је и у претходним сазивима руководства српских енигмата играо значајну улогу својим максималним ангажовањем.

Изборној скупштини је претходила седница Председништва ЕСС – а, која је одржана у Апарт хотелу «Копаоник», у петак 27. августа, у предвечерњим сатима, а на иницијативу Председника ЕСС – а Жељка Димовића. Седници су присуствовали: Жељко Димовић, Зоран Радисављевић, Сретен Периф, Радомир Матић, Владимир Шарић и Мирослав Лазаревић. Једина тачка дневног реда била је припрема Изборне скупштине, уз преглед и детаљну анализу комплетне документације, нарочито оне везане за финансијско пословање, на које је највише приговора имао Миле Јанковић из Енигматског клуба «Пирамида», а који се није појавио на овом састанку. Установљен је ток рада Скупштине, а утврђени су и предлози за носиоце функција руководства у наредном периоду.

СА СЕДНИЦЕ ПРЕДСЕДНИШТВА ЕСС – А

Као могући кандидати за следеће Сусрете енигмата Србије, поменути су Врањска Бања, Аранђеловац и Нови Сад.

Одржана су и два Првенства Србије: у састављању анаграма и у решавању загонетака, као и једно ревијално такмичење у решавању ребуса у паровима.

Поред тога, обављено је и проглашење победника са Првенства Србије у састављању загонетака, које се у претходним месецима, кроз четири кола (скандинавка, анаграм, ребус, стихована загонетка) одвијало писменим путем посредством компјутера, при чему је на организацију и реализацију овог надметања било доста примедби.

Оваква такмичења, која су свакако корисна, не могу се проглашавати за Првенста Србије, јер се, у овом случају, сви такмичари не надмећу под истим условима и у исто време, па је могуће користити и додатне могућности за остварење својих састава. Уколико са оваква надметања проглашавају за првенства Србије, онда она мора да носе и адекватан назив у складу са условима под којима се она реализују.

На првенству Србије у састављању анаграма теме су биле:

- 1. ВОДОПАД ЈЕЛОВАРНИК,**
  - 2. КОПАОНИК ЈЕ ОАЗА ПРИРОДЕ,**
  - 3. ЈАРАМ, ДУБОКА, ГОБЕЉА, КАРАМАН,**
  - МАШИНАЦ, ГВОЗДАЦ, ЛЕДЕНИЦА, БЕЛА РЕКА**
- (од једног назива скијашких терена на Копаонику, направити анаграм у стиху).**

Творац анаграмних тема био је Жељко Димовић, а у жирију су, поред њега, били Данијела Милуновић и Драган Матовић. У конкуренцији 14 такмичара, прво место освојио је Зоран Милуновић, други је био Зоран Радисављевић, док је на трећој позицији био анаграм Бранислава Никића. Четврто место припало је Александру Јанковићу, док је пета била Гордана Јовановић Шарић.

На првенству Србије у решавању загонетака, које је припремио Жељко Димовић, а које је одржано у Луковској Бањи, први је био Славко Бован, друго место је заузео Сретен Перић, а на трећој позицији нашао се Зоран Радисављевић. На четвртном месту био је Бранислав Никић, док је пето место освојио Милутин Тепшић. У конкуренцији је било 12 такмичара, а у жирију, поред Жељка Димовића била је и Данијела Милуновић.

На Првенству Србије у састављању загонетака које је трајало више месеци, које је доста оспоравано, а чији домаћин је био Сретен Перић, победио је Зоран Радисављевић, друго место је освојио Решад Бесничанин, док је треће место припало Недјељку Недићу.

У Решавању ребуса у паровима, које је било ревијалног карактера, а које је осмислио, припремивши и задатке, Бранислав Никић, победник је био пар: Александар Јанковић – Зоран Радисављевић, другопласирани је био тандем, брачни пар: Милијана – Славко Бован, а треће место су освојили, мајка и син: Аница Милошев и Предраг Крстић. У овом надметању учествовало је 8 парова.

На основу наведених резултата, Зоран Радисављевић, који се ове године окитио са три медаље, проглашен је, четврти пут за редом, за енигматског шампиона Србије. Најуспешнија екипа ове традиционалне манифестације, захваљујући Зорану Радисављевићу и Зорану Милуновићу, била је постава сомборског Енигматског друштва «Др Ђорђе Натошевић».

Извршено је и проглашење победника за два анаграмна конкурса које је раније организовао Енигматски савез Србије. Први је био са темом:

ДВАДЕСЕТИ СУСРЕТИ ЕНИГМАТА СРБИЈЕ.

У конкуренцији 19 радова од 16 аутора, трочлани жири (Зоран Милуновић, Мирко Ранчић и Жељко Димовић), утврдио је следећи редослед, прогласивши за најбоље саставе следећа три рада:

- 1. Софија Иконић: ВИ СТЕ ГЕНИЈИ, СМЕСТА ДА РАДИТЕ РЕБУС;**
- 2. Димитрије Спасић: СУДИЈЕ, ВИДЕСТЕ БИСТРЕ АНАГРАМИСТЕ;**
- 3. Зоран Радисављевић: НЕ ТРЕБА ТАЈ САМИТ ГДЕ СЕ ДЕСИ И ВИРУС.**

Друга тема за анаграмисте била је:

ТРИДЕСЕТПЕТ ГОДИНА ЕНИГМАТСКОГ САВЕЗА СРБИЈЕ.

Пристигло је 23 рада од 15 аутора. Исти трочлани жири је одлучио да за победника прогласи Зорана Радисављевића (прво и друго место), а да пригодну награду добије још и Ненад Савић, за треће освојено место:

- 1. Зоран Радисављевић:
БОГАМИ, СВЕТ ГДЕ СПРЕТНИ РАДЕ СИЈАСЕТ ЗАГОНЕТКИ;**
- 2. Зоран Радисављевић:
ПАМТИ СЕ ГДЕ БИСТРИ ГАЈЕ ДОИСТА ВРСНЕ ЗАГОНЕТКЕ;**

3. Ненад Савић: ПА ГДЕ СТЕ ВРСНИ МАЈСТОРИ ЗАГОНЕТКЕ, А И ГДЕ БИСТЕ?

Најбољи у такмичарским дисциплинама добили су одговарајуће награде и признања (пехаре, медаље, плакете, књиге . . .).

Помоћ у организацији овогодишњих сусрета, пружили су: Апарт хотел «Копаоник» у Брзећу (коктел добродошлице, најуспешнијем учеснику сусрета викенд у хотелу за две особе, при чему је ову награду Зоран Радисављевић препустио брачном пару Милуновић); Луковска Бања (такмичење у Хотелу «Копаоник», награда за најуспешнију екипу сусрета – викенд за две особе у Хотелу «Јелак»); МИП «Јовановић» (као и раније обезбедио је пехаре, медаље и плакете); Газдинство «Стевић» (две награде за најуспешније решавааче ребуса у паровима, могућност куповине свих његових домаћих производа по сниженим ценама); Енигматски савез Србије (новчане награде од 2.000,00 динара за прваке Србије, сувенир шоље за другопласиране такмичаре, привесци и блокчићи за све учеснике); Компанија «Новости» (12 књига за најуспешније такмичаре); Гордана Јовановић Шарић и Мирослав Лазаревић (поделили су учесницима сусрета своје нове књиге: «Риме по мери» и «Енигматски дванаестерац, 2. део»); Бранислав Никић (3 књиге за решавааче ребуса у паровима) и Зоран Милошевић (одштампао хемијске оловке за све учеснике).

На овим сусретима и поред мањих недостатака, ипак је остварено једно лепо енигматско дружење, виђење колега после веће паузе због укупне епидемиолошке ситуације, са разменом мишљења и пријатељским ћаскањем на енигматске теме, па се овај енигматски скуп може сматрати успешним. Укупном позитивном утиску са ових енигматских сусрета допринео је и леп и пријатан излет за Луковску Бању, који ће свима остати у најлепшем сећању.

**УЧЕСНИЦИ СУСРЕТА ИСПРЕД ХОТЕЛА «КОПАОНИК»
У ЛУКОВСКОЈ БАЊИ**

ЕНИГМАТСКИ САВЕЗ СРБИЈЕ
 25000 Сомбор, Београдска 12, телефон: 069 554 0370
 ПИБ: 102597970, МБ: 07453337
 ТР: 325-9500600039099-26, Војвођанска банка а.д.
 e-mail: enigmatskisavezsrbije@gmail.com
 web site: www.ess.org.rs

БРЗЕЋЕ, 27–29. август 2021. године
 Апарт хотел „КОПАОНИК“

ДВАДЕСЕТИ СУСРЕТИ ЕНИГМАТА СРБИЈЕ

РЕАЛИЗОВАНИ ПРОГРАМ СУСРЕТА

петак, 27. август 2021. године

- 12,00 – 15,00 Окупљање учесника и гостију у Апарт хотелу «Копаоник» и евидентирање учесника и гостију;
 15,00 – 16,00 Смештај учесника и гостију, енигматски разговори и договори, пријављивање такмичарских екипа;
 17,00 – 18,30 Слободно време;
 17,00 – 18,30 Седница Председништва Енигматског савеза Србије;
 18,30 – 19,30 Вечера;
 20,00 – 21,00 Првенство Србије у састављању анаграма (Апарт хотел «Копаоник» у Брзећу).

субота, 28. август 2021. године

- 08,00 – 09,30 Доручак;
 09,30 – 10,00 Отварање сусрета у фотографисање учесника и гостију;
 10,00 – 12,00 Изборна скупштина Енигматског савеза Србије;
 12,00 – 17,00 Излет до Луковске Бање;
 13,00 – 14,00 Првенство Србије у решавању загонетака (Хотел «Копаоник» у Луковској Бањи);
 14,30 – 16,30 Ручак факултативно (Етно ресторан «Луковске колибе» у Луковској Бањи);
 17,30 – 18,30 Решавање ребуса у паровима (Апарт хотел «Копаоник» у Брзећу);
 18,30 – 19,30 Вечера;
 20,00 – 24,00 Енигматско дружење.

недеља, 29. август 2021. године

- 08,00 – 09,00 Доручак;
 10,00 – 11,00 Проглашење победника, додела награда и затварање сусрета;
 12,00 – 14,00 Ручак факултативно у Апарт хотелу «Копаоник» у Брзећу, после тога одлазак учесника и гостију.

Анушић Јелка (Нови Сад)	Лазаревић Мирослав (Београд)
Бановић Љубиша (Београд)	Марјановић Миленка (Ваљево)
Бесничанин Енеса (Нови Пазар)	Марјановић Милосав (Ваљево)
Бесничанин Решад (Нови Пазар)	Матић Радомир (Бор)
Бован Милијана (Киkinda)	Матовић Драган (Крагујевац)
Бован Славко (Киkinda)	Милошев Аница (Црвенка)
Вукшић Војин (Београд)	Милошевић Зоран (Ђуприја)
Голоигра Јадран (Бијељина)	Милуновић Данијела (Ниш)
Димовић Жељко (Сомбор)	Милуновић Зоран (Ниш)
Ђокић Слободан (Нови Сад)	Никић Бранислав (Пожаревац)
Иванов Крста (Бор)	Никић Гордана (Пожаревац)
Илијашевић Зоран (Нови Сад)	Никић Михајло (Пожаревац)
Јаковљевић Зорица (Београд)	Перић Сретен (Лозница)
Јанковић Александар (Крагујевац)	Радаковић Марјан (Ниш)
Јанковић Миле (Нови Сад)	Радаковић Србијанка (Ниш)
Јовановић Драгиша (Рума)	Радисављевић Зоран (Нови Сад)
Јовановић Шарић Гордана (Шимановци)	Радојевић Дарко (Београд)
Кликовац Катарина (Земун)	Рудић Иван (Нови Сад)
Крстић Предраг (Црвенка)	Тепшић Милутин (Кљајићево)
УЧЕСНИЦИ 20. СЕС – А У БРЗЕЋУ (УКУПНО 39 ПРИСУТНИХ)	Шарић Владимир (Шимановци)

УЧЕСНИЦИ 20. СЕС – А ИСПРЕД РЕСТОРАНА «ЛУКОВСКЕ КОЛИБЕ»

**УЧЕСНИЦИ СВИХ 20 СУСРЕТА ЕНИГМАТА СРБИЈЕ:
Слева надесно: Марјан РАДАКОВИЋ (Ниш), Сретен ПЕРИЋ (Лозница),
Славко БОВАН (Кикинда) и Мирослав ЛАЗАРЕВИЋ (Београд)**

Приказ књиге: Момир Пауновић, Панчево

**ДРУГИ ТОМ
ЕНИГМО – ТРИЛОГИЈЕ**

**Мирослав Лазаревић
ЕНИГМАТСКИ ДВАНАЕСТЕРАЦ
други део**

**Мала енигматска библиотека,
свеска број 13**

**A5 формат, страница 262,
ћирилица, броширане корице**

**ЕК «Нова загонетка» и
«Алма»
Београд, 2021.**

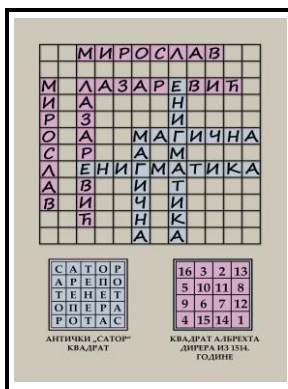
Под насловом «Енигматски дванаестерац – други део», у оквиру «Мале енигматске библиотеке», Енигматски клуб «Нова загонетка» и издавачка кућа «Алма» објавили су, као 13. свеску ове едиције, други том најављене троделне енигматске аутобиографије Мирослава Лазаревића. Док је у првој књизи аутор сабрао своје стваралаштво у области класичних укрштеница и скандинавски, приказавши их по листовима у којима су штампане, у овом другом делу он нам представља своје «ситне загонетке», осим словних ребуса, магичних квадрата и других нагичних ликова који су већ објављени у његовим претходним књигама. Иначе, ово је његова дванаеста енигматска књига, од којих су четири у коауторству.

Као свестрани састављач и енигматски посвећеник, Мирослав Лазаревић овом другом књигом ставља на увид своје индиректе, испуњаљке, анаграме, клинове, пирамиде и стиховне загонетке. Већини љубитеља енигматике Лазаревић је већ познат као одличан састављач мрежних загонетака, словних ребуса и индиреката и протагониста ангажоване ауторске енигматике, примене актуелном временском тренутку. Овом књигом показује оно што је мање познато – да је и врстан аутор стиховних загонетака. Његове стихове краси истанчан осећај за метрику, ритам и римовање. Он је један од ретких састављача који своје словне ребусе и индиректе, украшава стиховима, сугеришући тако на леп и пријемчив начин шта је поставка и решења тих загонетака.

Скоро половина текста у овој књизи посвећена је Лазаревићевом друштвеном ангажману у области енигматике. Он није само истакнути аутор загонетака, већ и организатор и актер разних енигматских збивања. Због свестраног ангажмана у овој области духовног стваралаштва, Лазаревића би, с правом, могли назвати «енигматом без остатка». Он је дугогодишњи председник Енигматског клуба „«Нова загонетка», а једно време био је и председник Енигматског савеза Србије.

У оквиру свог друштвеног ангажмана иницирао је и покренуо енигматско гласило – часопис «Весник». Обављајући улогу уредника и техничког уредника, он је допринео да заживи информативни, истраживачки и теоријски рад у области српске енигматике. Подстакао је и организовао обимну издавачку делатност, што је последњих двадесетак година резултирало издавањем педесетак енигматских књига, од којих посебно треба поменути три капитална издања – «Лексикон српских енигмата», «Библиографија српске енигматике» и «Укрштање речи у српској енигматици». Уз све то, важи за једног од најистакнутијих пропагатора загонеташтва у јавним гласилима, организатора енигматских такмичења и учесника енигматских дружења.

У припреми је трећи том овог занимљивог трокњижја, ове својеврсне аутобиографске енигмо – трилогије. Та књига ће садржавати Лазаревићеве текстове из области енигматике, којих је заиста много. Уз то, биће сабрани и текстови других аутора о Лазаревићевом стваралаштву. Овако комплетирано трокњижје биће поучно штиво за млађе и будуће енигмате, а пре свега значајан прилог баштини српског загонеташтва.

ДОСАДАШЊЕ АУТОБИОГРАФСKE ЕНИГМАТСКЕ КЊИГЕ МИРОСЛАВА ЛАЗАРЕВИЋА

Stjepan Horvat
KNJIGA O ZAGONETKAMA U ILIRIZMU

Prikaz knjige:

Slavko Peleh
KNJIŽEVNI RAD NA ZAGONETKAMA
U ILIRSKO DOBA
(1835 – 1849)

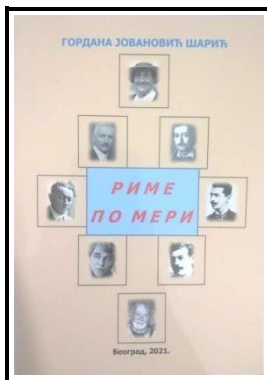
Opće je poznato da je hrvatski zagonetački velemaistor, bibliograf, enigmograf i povjesničar zagoneštva **Slavko Peleh** bio prvi «doktor enigmatike», tj. da je stekao zvanje doktora znanosti obranivši 1987. godine na zagrebačkom Filozofskom fakultetu doktorsku disertaciju pod nazivom ***Književni rad na zagonečkama u ilirsko i postilirsko doba (1835.-1865.)***. Stjecajem okolnosti ovo znanstveno djelo nikad nije publicirano, a evo tek sada uspio sam pronaći načina i sredstava kako da ugleda svjetlo dana i bude predstavljeno široj zagonetačkoj publici. Originalni rukopis ima više od četrinsto kartica a kako su naše grafičke i tehničke mogućnosti ograničene bit će otisnuto u dva dijela, što u potpunosti omogućava i struktura samog djela. Prva knjiga bit će posvećena zagonečkama u ilirskom dobu, a druga zagonečkama u postilirskom dobu.

Knjiga ***Književni rad na zagonečkama u ilirsko doba (1835.-1849.)*** ima 125 stranica, a osim *Predgovora i Uvodne riječi* tu su *Izvori enigmološke građe* (*Danica ilirska, Danica zagrebečka, Novi i Stari Kalendar Slavonski, Novouređeni ilirski kalendar, Kolo, Zora dalmatinska, Narodni slavonski običaji i Srpsko-dalmatinski magazin*), *Neilirski enigmološki korpus* (*Luna, Croatia, Pilger*) kao i *Zaključak o ilirskom dobu*.

Poseban dodatak su *Enigmografi i autori zagonetaka* (44 zapisa o urednicima i autorima zagonetaka), *Enigmološki rječnik ilirizma* (85 odrednica) i *Kazalo osoba* (oko 180 osoba koje se spominju uz zagonetke). U knjizi je otisnuto i nekoliko naslovnica listova obrađenih u ovom djelu.

Kao i do sada i ova knjiga tiskana je u ograničenom broju primjeraka, a može se naručiti od **Čvor** d. o. o. Bjelovar.

Приказ књиге: Момир Пауновић, Панчево

Гордана Јовановић Шарић
РИМЕ ПО МЕРИ

(ЕК «Нова загонетка» и «Алма», Београд, 2021)

ЕНИГМАТСКИ И ПОЕТСКИ ПОДВИГ

Сваком новом књигом, а досад их је било петнаест, Гордана Јовановић Шарић показује свој особен песнички и енигматски стил. Уз девет одличних књига поезије, написала је и четири књиге типичног енигматског садржаја, међу којима се издваја бисерна ниска класичних (ауторских) загонетака под насловом «На крилима загонетке». Петом књигом «Анаграмисани хеленизми» направила је искорак ка нечем новом. Спајајући познавање митологије са песничким и енигматским умећем, ауторка је анаграмирала имена митолошких личности, а потом стиховима дочарала шта те личности представљају. Њена најновија књига «Риме по мери» је прави енигматски и поетски подвиг, успео покушај да се стихованим анаграмима дочарају имена или стихови великих песника.

Овој књизи ефектног садржаја Гордана Јовановић Шарић дала је примерен наслов «Риме по мери». Тај наслов је леп слоговни палиндром (исти назив добијамо и када слоге читамо здесна улево). Инспирација за књигу била су имена и дела 28 врхунских поета са ових простора, тројице руских и по једног румунског и мађарског. Њихова имена, наслове песама, или поједине стихове, Гордана је вешто анаграмирала, а потом својим стихованим анаграмима настојала да дочара величину тих песника односно смисао њихових стихова. Изазов је био велики, енигматским римама ваљало се што више приближити задатом поетском нивоу. Објективни читаоци ове књиге морају признати да је ауторка, у целини посматрано, успела у свом науку.

У неколико случаја стихови Гордане Јовановић Шарић су у високом степу примерени поезији песничких великана. Илуструјемо ову тврдњу примером песме «Симонида» Милана Ракића, из које је анаграмирала прва два стиха:

**ИСКОПАШЕ ТИ ОЧИ, ЛЕПА СЛИКО!
ВЕЧЕРИ ЈЕДНЕ НА КАМЕНОЈ ПЛОЧИ . . .**

Њен стиховни анаграм, инспирисан овим стиховима, гласи:

ОСЛЕПЕШЕ ТЕ, ВЕЛИКА СИМОНИДО, ПЛАЧНА ИКОНО, ЈЕЧИ, ПРИЧЕКАЈ . . .

понижење и бол трпљењем лечи,
стиже ти мелем од мојих речи,
дароваће те новим видом
кад заборавиш горки пелен
и помилујеш звери љуте
а Бог те узме под своје скуте . . .

Издавачи ове књиге су Енигматски клуб «Нова загонетка» и Издавачка кућа «Алма» из Београда. Рецензију је написао Мирослав Лазаревић, предговор Владимир Шарић, а поговор Илинка Г. Вуковић. Позивајући се на Вукову пословицу «Ријечи треба мјерити, а не бројати», ауторка поговора с правом истиче да је Гордана Јовановић Шарић «то већ учинила». Додајемо томе да су њене риме – заиста риме по мери.

Ово је шеста енигматска књига Гордане Јовановић Шарић. Пре ове књиге, публиковала је следећа издања: ИГРА РЕЧИ (2002), БАЧКЕ ЗАГОНЕТКЕ (2008), АНАГРАМИСАНИ ХЕЛЕНИЗАМ (2016), НА КРИЛИМА ЗАГОНЕТКЕ (2018) и ТКАНИЦА ОД СЛОВА И СТИХОВА (2019).

НОВО ЕНИГМАТСКО ИЗДАЊЕ БЈЕЛОВАРСКОГ «ЧВОРА»

Пише: Stjepan Horvat

Kao sedmu knjigu u 2021. godini nakladnička kuća **Čvor** iz Bjelovara (HR) izdala je **Bibliografiju Zagonetača (1970.-1989.)**. **Zagonetač** je bio prvi informativno-povijesno-teorijski časopis na području bivše države čiji prvi broj je izašao 1970. godine, a posljednji 1989. godine. Tijekom svog izdavanja prošao je tri faze – od samostalnog lista, priloga u časopisu **Čvor razbibriга**, te ponovo samostalnog lista tiskanog u tristo primjeraka na formatu B-5 (170 x 240 mm). U svom gotovo tridesetogodišnjem životu izašlo je 325 brojeva što je bilo više od tisuću i sedamsto stranica raznih priloga vezanih za onovremenu jugoslavensku i svjetsku enigmatiku. U njemu je svoje priloge objavljivalo više od stotinu i sedamdeset suradnika koji su mnogi od njih u kasnijem razdoblju postali priznati enigmatски povjesničari, teoretičari, enigmografi . . .

Knjiga ima 163 stranice i glavna poglavlja su **Bibliografija članaka** (pregled svih objavljenih članaka), **Kazalo autora** (popis svih suradnika i njihovih priloga), **Kazalo osoba** (popis svih osoba koje se spominju u člancima), **Kazalo zagonetaka** (popis svih članaka posvećenih pojedinim zagonetkama) i **Kazalo osobnih fotografija zagonetača** (popis članaka u kojima su objavljene osobne fotografije zagonetača). Tu je i fotoprilog od nekoliko naslovnica kao i fotografije najplodnijih autora. Valja napomenuti da je knjiga posvećena **Slavku Pelehu** (1937.-2020.), hrvatskom zagonetaču i najznačajnijem enigmologu i bibliografu.

Јован Вуковић, Нова Пазова

СТАРИЈИ ЧЛАНЦИ О ЗАГОНЕТАШТВУ

**УКРШТЕНЕ РЕЧИ:
ТВОРЕВИНА ЉУДСКЕ ДОСЕТЉИВОСТИ**

Од појаве првог броја «Енигме» енигматика је заинтригирала многе, па су се 1953. године појавила два занимљива чланка о загонеташтву. Сматрајући их важним за ову област људског стваралаштва, тадашња редакција је објављене чланке својевремено пренела и на странице свог листа.

Девог маја 1953. године објављен је чланак **«Укрштене речи или рђав занат»** Алексе Ивановића (Драже Павловића број 8, Београд.). Чланак је најпре објављен у «Борби» 25. априла у рубрици «Писма уредништву».

Због порука и поука о енигматици завредњује да се сачува од заборава.

«Ако се укрштене речи, као део енигматике, сматрају неком врстом гимнастике људског ума, ако оне брусе и уздижу моћ ума и запажања, друкчије речено, ако се оне сматрају једном од духовних творевина људске досетљивости која има циљ да поучи, забави и разоноди – а она има тај циљ, онда тај популарни кутак у нашим листовима треба, по мом мишљењу, прочистити, поправити и ускладити са општом наменом наше штампе. Овако какве јесу – оне су само рђав занат, у њима се може свашта наћи.

Историја, на пример, општа и национална, заступљена је именима свих могућих божанстава, богоугодника, демона, првосвештеника, папа и попова; затим, именима разних јудејских, персијских и којечижих царева, краљева, султана, дуждева, атamana и кнежева. Из броја у број енигмати готово свих листова понављају тај одређени арсенал имена као да се код нас осећа нарочита потреба за њима.

Област привреде најчешће представљају ланом и конопљом, тако да се са те две биљке персонифицира читав биљни свет. И тако даље.

У крајњем случају, ако би смо се и помирили с тим да укрштене речи служе за разоноду и само за разоноду, очигледно је да се с васпитног и педагошког гледишта, нама туђи и преживели појмови и објашњења, не могу у њима допустити. Када се узме у обзир још и то да су претрпане страним речима, да је књижевни језик у њима дозлабога изопачен – шта ли би тек имали да кажу професори и наставници српскохрватског језика о таквој *услуги* који им прави таква штампа».

Негде у исто време «Политика» је објавила чланак извесног С. Б. који је критиковао «петпарачку литературу» («Гричка вјештица», «Дубровачки гусар» итд), па је под исту «капу» уврстио и енигматику. На ово су реаговали К. С. и Б. Н. у «Енигми» од 20. јуна 1953. године, чланком **«Зар и енигматику – загонеташтво у петпарачку литературу?»**. Они оримеђују:

«Друг С. Б. је начинио грубу, недозвољену грешку . . . Енигматски проблеми признати су како од наших великих листова и дневника, тако и у читавом свету, као поучна и корисна забава, а писац чланка их упоређује без имало обзира са «петпарачком» литературом . . .

Енигматика – загонеташтво не сматра се само забавом већ и корисним средством за обогаћивање појмова и развијање интелигенције. У интересу енигматике – загонеташтва и заштите њене културне вредности, желели смо упознати јавност, јер је друг С. Б. оваквим схватањем нанео увреду великом броју ове читалачке публике».

Сличне замерке на рачун садржаја укрштених речи и данас се могу чути, али се без АРЕ, АЛЕ, као и неких других појмова, попут имена острва, залива и река из земаља широм света, не може доћи до добрих, актуелних и едукативних укрштеница.

Мирослав Живковић, Јагодина

О ЕНИГМАТИЦИ СЕ МОЖЕ И ПИСАТИ

**ПОЧЕВ ОД КРАТКОГ ПРИЛОГА О РЕБУСУ У
«ШУМАДИНЦИ» НЕПОЗНАТОГ АУТОРА,
ПА ДО САДА, НАПИСАН ЈЕ ПОПРИЛИЧАН БРОЈ
ТЕКСТОВА ВЕЗАНИХ
ЗА СРПСКУ ЕНИГМАТИКУ**

На домаћим киосцима може се пронаћи поприличан број енигматских часописа. Сви они углавном доносе укрштенице, праћене мањим бројем осталих загонетака. Но, постоји и један часопис, који се не може сусрести на тим продајним местима. Он се бави енигматиком, али на сасвим други начин. Довољно је рећи – **Весник** и мали број енигматских заљубљеника, знаће о чему се ради. **Весник** је јединствен на овим просторима, јер доноси текстове, који се директно односе на енигматику.

Постоји један број аутора, ангажованих добром вољом, сарадника у том билтену. Међу њима је и моја маленкост, као вишегодишњи писац текстова различите садржине.

Та сарадња је само наставак серије, започете у бјеловарском **Загонетачу**. Мој први прилог објављен је првог маја 1986. године, што би значило да је протекло већ нешто више од 35 лета од тог датума. У међувремену писало се још понегде, а то је наведено у даљем наставку. Ту је дата само површна статистика, без даљег улажења у тематику.

Број различитих публикација наводи на помисао да је ипак било места где је могло да се пише о енигматици. Пак, с друге стране, рачунајући колико је енигматских часописа излазило у Србији последњих 35. година, испада да се овоме посвећује мало пажње. То је сасвим и разумљиво, јер главни интерес решавача јесу укрштенице.

ЕНИГМАТСКИ БИЛТЕНИ

Ред. број	Публикација	Град	Период	Количина
1.	ВЕСНИК	Београд	2002 – 2021.	86
2.	ГЛАСНИК	Београд	1996 – 2013.	22
3.	ЕНИГМАТСКИ СПЕКТАР	Сомбор	1992, 1995.	2
4.	БИЛТЕН ЕД «ДР ЂОРЂЕ НАТОШЕВИЋ»	Сомбор	1994 – 1996.	3
5.	ЗАГОНЕТАЧ	Бјеловар	1986 – 1989.	16
6.	ЗА	Самобор	1987- 1988.	4

ЕНИГМАТСКИ ЧАСОПИСИ

Ред. број	Публикација	Град	Период	Количина
7.	НОВОСТИ ЕНИГМА	Београд	1987.	2
8.	ЗАГОНЕТКА	Панчево – Зворник	1994 – 2000.	16
9.	ОСЛОБОЂЕЊЕ МОЗАИК	Српско Сарајево	1997.	14
10.	МАРБО МЕГА УКРШТЕНИЦА	Лозница	1997.	3
11.	ИЗАЗОВ	Лозница	2010.	1
12.	СПЕКТАР	Сомбор	1991.	4
13.	ЗАМКО	Сомбор	1995.	1
14.	РУБИКОН	Бања Лука	1993.	1
15.	ВЈЕСНИКОВ КВИЗ	Загреб	1998.	3
16.	ФЕНИКС	Ријека	2013.	14
17.	СУПЕР ФЕНИКС	Ријека	2007 – 2020.	29

ЕНИГМАТСКЕ БРОШУРЕ

Ред. број	Публикација	Град	Период	Количина
18.	АНАГРАМ И КАКО ГА КАЗАТИ	Сомбор	1989.	1

ЕНИГМАТСКЕ КЊИГЕ

Ред. број	Публикација	Град	Период	Количина
19.	КЛИНОВИ, ПИРАМИДЕ И ВАРИЈАЦИЈЕ	Београд	2006.	1
20.	ЛЕКСИКОН СРПСКИХ ЕНИГМАТА	Београд	2007.	1
21.	РЕБУСНИ СЛОВАР	Београд	2008.	1
22.	БИБЛИОГРАФИЈА СРПСКЕ ЕНИГМАТИКЕ	Београд	2012.	1
23.	СЛОВНА РЕБУСИЈАДА	Београд	2013.	1
24.	УКРШТАЊЕ РЕЧИ У СРПСКОЈ ЕНИГМАТИЦИ	Београд	2014.	1
25.	МАГИЧНА ЕНИГМАТИКА	Београд	2015.	1
26.	ЕНИГМАТСКИ ДВАНАЕСТЕРАЦ, ПРВИ ДЕО	Београд	2020.	1

ЕНИГМАТСКИ ФАНЗИНИ

Ред. број	Публикација	Град	Период	Количина
27.	СКИТАЛ(А)	Јагодина	1988.	8
28.	ЕНИГМОСПЕКТАР	Јагодина	1990.	9
29.	ВРАЖАР	Јагодина	1992.	2
30.	ОТ – ВЕТ	Јагодина	1995.	9

НЕЕНИГМАТСКЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ

Ред. број	Публикација	Град	Период	Количина
31.	ПОЛИТИКА	Београд	1994 – 1997.	19
32.	ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК	Београд	1993 – 1994, 2016.	7
33.	КРУГОВИ (часопис)	Јагодина	2016.	1

Напомена уредника:

У периоду од 1986 – 2021. године, Мирослав Живковић је у 33 публикације објавио 284 енигматских текстова!

Мирослав Живковић, Јагодина

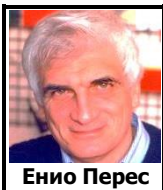
У ЗНАКУ БРОЈА 68

**ИТАЛИЈАНСКИ ПРОФЕСОР И ЕНИГМАТА
ЕНИО ПЕРЕС ОСТВАРИО ЈЕ НЕСВАКИДАШЊИ
АНАГРАМСКИ ПОДУХВАТ, КОЈИМ ЈЕ ПОТВРДИО
БОГАТСТВО ИТАЛИЈАНСКОГ ЈЕЗИКА**

Римска организација **Alberoandronico** већ неколико година организује наградна такмичења у неколико уметничких категорија. На њему учествују многи писци, сликари, вајари, па чак и спортисти. Ове године, прву награду у области текста неке песме добио је један енигмата. Професор математике и познати енигмата **Енио Перес** освојио је прво место за песму на тему «**C' ERA UNA VOLTA IL SESSANTOTTO**». Овај наслов дао био се превести као «**Било је то једном 68.**».

Па чиме је овај енигмата заслужио то признање? Звучи скоро невероватно, али је факат да је бројка 68 била велики изазов за њега. Од слова задате теме, он је сачинио ни мање ни више него исти толики број анаграма. Све је то укомпоновао у 68 стихова, тј. 17 строфа (катрена), и то каквих! У већини тих катрена успео је да постигне римовање, што ће се видети из донетих стихова.

**Ti attestava luce, l'anno rosso;
tu la stanavi con le ossa rotte
alla venuta, t'eri tanto scosso:
la stesa Natura invoco lotte**

**O su! L'attiva lotta non cessera!
La nota virtu conto? E la stessa! ...
Linus contestava, lotta osera ...
Talvolta, ti suonera: Contessa.**

Енио Перес

Пошто уважени славодобитник још није био представљен на страницама «Весника», био би ред да се о њему сазна нешто више. **Енио Перес**, познат у енигматским круговима Италије као **Mr Aster**, рођен је у Милану 1945. године. Завршио је студије математике и неко време се бавио професорским послом. Сада је у заслуженој пензији и може да своје слободно време посвети хобијима. А они су разноврсни, а имају и неких додира – игре, математика, енигматика . . . Уз све то иде и публикавање књига.

Он је «уздигао» проблематику игара на ниво науке, коју је назвао **giocologo**. По његовој класификацији, енигматика је само сегмент из целокупног опуса игара. Уосталом, и сами италијански енигматичари сматрају енигматику једном врстом игре.

Енио Перес је своје ангажовање у овој области свео на три најпопуларније загонетке – анаграм, ребус и укрштеница. О њима је написао пар књига, које су само незначителни део његовог публицистичког рада. Ту није стигао до цифре 68, али је број његових издатих књига доста импресиван. Има их равно 48, а вероватно је да тренутно припрема још неку.

Подухват, који је јединствен у италијанској енигматици је објављивљање «најтежих укрштених речи на свету». То су укрштенице са необичним описима и мање познатим речима, налик на оне криптичне, које се налазе у енглеским часописима. Овај серијал започео је 1998. године и одржао га је до данашњих дана.

Енио Перес је једном приликом био укључен у «случај Алдо Моро». Након убиства овог италијанског премијера, у јавност су доспела нека шифрована писма из његове раније кореспонденције. Да би се открило шта је у њима написано, позван је **Енио Перес** да разреши наводне анаграме. Он је утврдио да су шифре сасвим друге природе. То није спречило неке припаднике десничарских организација да му упуте озбиљне претње.

Припремио: Мирослав Лазаревић, Београд

Један од најбољих енигматских часописа на просторима бивше Југославије, свакако је недељник, хрватска загонетачка ревија КВИЗОРАМА, коју уређује Борис Назански. Овај лист карактерише разноврсна и квалитетна енигматика, са визуелно лепим, технички дотераним страницама у боји.

Представићемо Вам из овог листа два изузетна рада из области магичних ликова, са нешто скраћеним описима, због простора који је на располагању.

КВАДРАТ 9x9 БОРИСА БАБИЧА

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	С	У	М	П	О	Р	А	С	Т
2	У	В	И	О	М	Е	Т	А	Р
3	М	И	Р	Л	И	Т	О	Н	И
4	П	О	Л	И	Т	О	Н	И	К
5	О	М	И	Т	А	Р	И	Т	И
6	Р	Е	Т	О	Р	И	Ч	А	Р
7	А	Т	О	Н	И	Ч	А	Р	И
8	С	А	Н	И	Т	А	Р	Н	О
9	Т	Р	И	К	И	Р	И	О	Н

ВОДОРАВНО И УСПРАВНО: 1. Који је сличан сумпору, 2. Уређај за мерење ултраљубичастиг зрачења, 3. Високе капе које су у 18. веку носили хусари, припадници лаке коњице, 4. Грчки систем слова, једноставнији монотонички правопис, који одговра новогрчкој фонологији, 5. Периодично изгубити и променити перје или длаку, 6. Особа која се бави реториком, која проучава говорништво, 7. Особе које болују од атоније, губитка тонуса мишића, 8. Које се односи на здравље и хигијену, 9. Свећњак са три укрштене свеће (стр.).

Број 1511, 10. 4. 2021.

ШТИТ 9x11 ДАНКА КУЈУЊИЋА

ВОДОРАВНО И УСПРАВНО: 1. Спроводи апарацију (у романима магично нестајања с једног места и појављивање на другом месту), 2. Једна од азијских националистичких идеологија, свеиранство, 3. Довршавање варења, 4. Презиме двојице истакнутих српских стонотенисера, оца Миливоја и сина Александра, 5. Искоришћена средства за подмазивање, врста секундарних сировина, 6. Бивши новинар и уредник «Вечерњох новости» (1930 – 2016), 7. Везивати за нешто, 8. Становник Јазавице, насеља источно од Новске, 9. Постајати тањи.

	1	2	3	4	5	6	7	8	9		
	А	П	П	К	С	С	П	Л	С		
1	А	П	А	Р	А	Т	И	Р	А	Т	И
2	П	А	Н	И	Р	А	Н	И	З	А	М
3	П	Р	И	В	А	Р	И	В	А	Њ	Е
4	К	А	Р	А	К	А	Ш	Е	В	И	Ћ
5	С	Т	А	Р	А	М	А	З	И	В	А
6	С	И	Н	И	Ш	А	Ч	И	Ч	А	К
7	П	Р	И	В	Е	З	И	В	А	Т	И
8	Ј	А	З	А	В	И	Ч	А	Н	И	Н
9	С	Т	А	Њ	И	В	А	Т	И	С	Е
	И	М	Е	Ћ	А	К	И	Н	Е		

Број 1517, 22. 5. 2021.

Припремио: Мирослав Лазаревић, Београд

Четврто коло
«Меморијал Николе Ч. Пешића»
Састављање
стихованих загонетака
на летњу тематику

Највише гласова за стиховану загонетку, завршног кола 2. Отвореног првенства Србије у састављању загонетака, на задату тему ЛЕТО, које је трајало до 1. јула 2021. године, по оцени жирија (у пуном петочланом саставу), добио је **Зоран Радисављевић**. Други је био **Недјељко Недић**, док се на треће место пласирао **Мирослав Лазаревић**. У конкуренцији је било свега 17 радова од 9 аутора, што показује мањи интерес за стиховане загонетке, с обзиром да оне спадају у тежу енигматску дисциплину.

ПОБЕДНИЧКИ САСТАВ У КАТЕГОРИЈИ СТИХОВАНИХ ЗАГОНЕТАКА

Зоран Радисављевић
ПОТИРАЉКА У СТИХУ

Решење: ЛЕТО

**Кад је топло време
ми немамо дилеме,
фурамо јаку фору
на плавоме мору!**

После вишемесечног надметања кроз четири веома занимљива кола, у којима су састављане скандинавке, анаграми, ребуси и стиховане загонетке, у организацији Енигматског савеза Србије, завршено је **2. Отворено првенство Србије у састављању загонетака**. Шампионски пехар припао је **Зорану Радисављевићу** и уручен му је на 20. Сусретима енигмата Србије у Брзећу. Друго место освојио је **Решад Бесничанин**, док се на треће место пласирао **Недјељко Недић**.

IX. SUSRET ENIGMATA
Široki Brijeg,
31. VII. 2021.

Поводом 9. Сусрета енигмата у Широком Бријегу, у такмичењима која су организована, стигло је 67 анаграма од 34 аутора и 54 магична квадрата 7x7 од 32 аутора.

На тему ДЕВЕТИ СУСРЕТИ ЕНИГМАТА У ДОБА ВАКЦИНАЦИЈЕ, победио је састав Зденка ЦАПАНА из Карловца: SIT VAUKA COVIDA, DEVETNAEST SIJENI IGRE UMA!

Код магичних квадрата 7x7 са обавезним појмом ВАКЦИНА, победио је састав Бориса НА-ЗАНСКОГ из Загреба, са следећим увршћеним речима: USTVARI, STRATEG, TRAKTUR, VAKCINA, ATTILIO, REUNION, IGRAONA.

СА БЛОГА ЗА ЛЈУБИТЕЉЕ РЕБУСА БРАНИСЛАВА НИКИЋА
 rebusi.blogspot.com
 МЕСЕЧНИ «НАЈРЕБУСИ»

ПОБЕДНИЧКИ РЕБУС ЗА МЕСЕЦ ЈУЛИ 2021.

Аутор: Бранислав НИКИЋ

Незадовољни владари (5, 5, 4 = 8, 6)

ПРОТЕСТИ ЖУПАНА (Проте стижу Пана)

ПОБЕДНИЧКИ РЕБУС ЗА МЕСЕЦ АВГУСТ 2021.

РЕБУС У СТРИПУ

Аутор: Чедомир ЈЕЛИЋ

Одметнуто аварско племе (6, 2, 4 = 4, 2, 6)

ОБРИ СА СЕВЕРА (Обриса се Вера)

Блог Недјелјка Недића ДУЕ ДЕСЕТА УМЈЕТНОСТ ЕНИГМАТИКА

ОБЈАВЉЕНО: 19. КОЛОВОЗА (АВГУСТА) 2021.

Vesnik EKNZ-a broj 67

Marljivi članovi beogradskoga enigmatskog kluba „Nova za-gonetka“ početkom su kolovoza 2021. priredili 67. broj vlastitoga glasila «Vesnik». U novome broju «Vesnik» donosi kronologiju enigmatskih zbivanja u razdoblju svibanj– srpanj ove godine, najavu X. Memorijala čika Stanka i XX. SES-a u Brzeću, pregled rezultata s nekih enigmonatjecanja u Srbiji, izvješće s XX. Enigmatske kolonije, recenzije novih enigmat-skih knjiga, povijesne priloge, a sedam je stranica posvećeno velikome jubileju «Enigme». Poseban dodatak «Vesniku» broj 67 je «GEN» broj 30 i «Sremuš» broj 8.

Urednik i ovoga broja «Vesnika» je Miroslav Lazarević, a su-radnici su još Željko Dimović, Miroslav Živković, Jovan Vu-ković, Momir Paunović, Vladimir Šarić, Nebojša Vučinić, Dra-gan Lojanica, Milija Stevanović, Novo Zekić i Života Petković. Toplo vam preporučam ovo hvalevrijedno stručno–teorijsko glasilo koje možete preuzeti na blogu EKNZ-a.

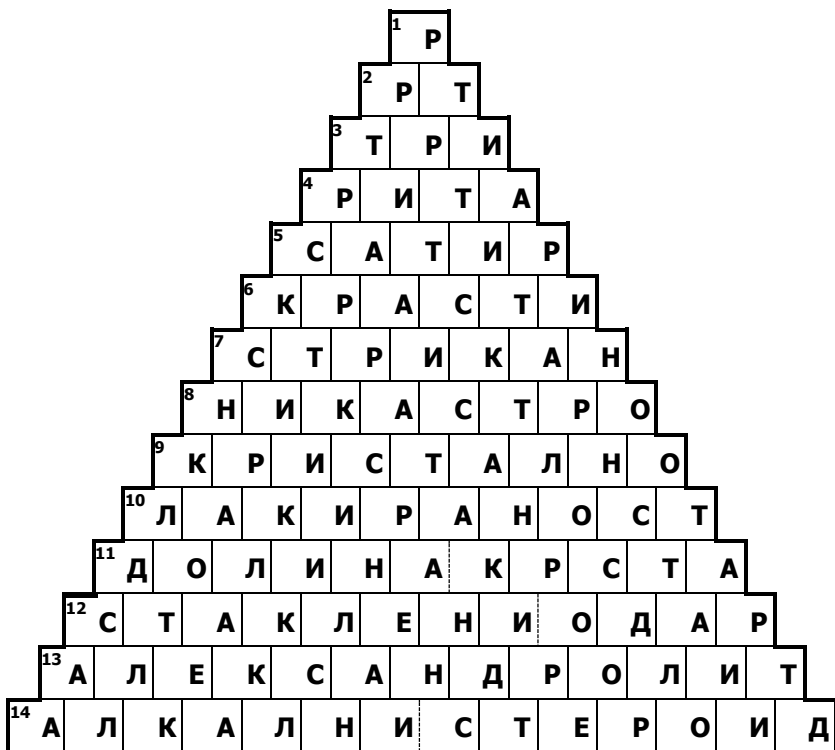

Мирослав Живковић, Јагодина

ПИРАМИДА ОД 14 СЛОВА

Ево још једне, седме по реду, пирамиде од 14 слова Мирослава Живковића из Јагодине, који није само изузетан и плодан енигматски писац, већ и врхунски састављач загонетака, што и овај пут потврђује.

ВОДОРАВНО: 1. И вокал и консонант, 2. Избочина копна у море, 3. Квадратни корен из девет, 4. Дроњак, крпа, 5. Шумски бог, Бахов пратилац, 6. Бесправно отуђивати нечије ствари, 7. Име од миља за стрица, 8. Град у Калабрији, 9. Савим јасно, провидно, 10. Премазаност лаком, 11. Филм Мартина Рита из 1983. године (оригинални наслов: Cross creek), са Питером Којотом у главној улози, 12. Постоље покојника сачињено од стакла (на њему је лежао Аугусто Пиноче), 13. Минерал зелене боје, откривен на Рудњаку 1835. године, 14. Шта је винстрол (или туринабол) по хемијском саставу?

Милутин Тепшић, Кљајићево

КВАДРАТ 8x8

са именом и презименом једне личности

Велики енигматски заљубљеник из Кљајићева код Сомбора, представник средње генерације енигмата у Србији, изванредан је састављач загонетака, нарочито магичних ликова, којима се посебно посветио. Тежи ка савршенству, па му број објављених радова није битан, јер увек жели да направи нешто боље него што је до тада виђено. Зато воли енигматска надметања и често на њима осваја прва места. Овакав приступ који је иначе редак у нашем енигматском свету, вуче енигматику напред и ствара изазове за нове домете.

Недавно је у Москви, док је обављао послове амбасадора Србије, преминуо **Мирослав Лазански**, наш познати новинар, војни аналитичар и дипломата. Познавајући добро енигматске квадратне конструкције и како се оне праве, Милутинов истраживачки дух је одмах био активиран и он се бацио на посао да направи квадрат 8x8 са именом и презименом ове личности.

Наравно његова упорност и умешност комбиновања је дала резултате, па Вам представљамо његову «осмицу» са појмовима **Мирослав** и **Лазански**.

МАГИЧНИ КВАДРАТ 8 x 8

	1	2	3	4	5	6	7	8
1	М	И	Р	О	С	Л	А	В
2	И	З	А	С	Л	А	Н	И
3	Р	А	С	Т	А	З	И	Н
4	О	С	Т	И	Н	А	Т	А
5	С	Л	А	Н	И	Н	А	Р
6	Л	А	З	А	Н	С	К	И
7	А	Н	И	Т	А	К	А	Ц
8	В	И	Н	А	Р	И	Ц	А

(1950 – 2021)

ВОДОРАВНО И УСПРАВНО: 1. Име личности са слике, 2. Упућени са извесним циљем или задатком, 3. Назив једне од клиничких студија агрегације тромбозита, везане за смањење интензитета крварења (мед.), 4. Врста музичког инструмента из групе ударалки, првобитни тимпан (стр.), 5. Врста инсекта тврдокрилца, 6. Презиме личности са слике, 7. Словеначка плетилица, штрикерка светског гласа, 8. Брод за превоз вина, винарница (арх.).

Јован Вуковић, Нова Пазова

ДИНКОВА КЊИГА О АНАГРАМИМА

Поводом књиге Динка Кнежевића ПРИЧА О АНАГРАМУ
(«Алма», Београд, 2021)

Када неко сакупи девет књига «Српских народних песама», две књиге «Српских народних приповијетака, загонетки и пословица», седам књига преписки, онда је он – Вук Караџић. А кад неко сакупи за 21 годину око 5.000 анаграма, онда је он – Динко Кнежевић. Што је Вук за српску књижевност, то је Динко за српски анаграм!

Претпостављамо да се о Вуку Караџићу, његовом раду и доприносу у српском језику и књижевности зна све, погледајмо «енигматског Вука» – Динка Кнежевића, чији интерес и допринос за анаграм тек треба да добије заслужено место у енигматици. Пре свега по електронским издањима «анаграмних година» (од 2001. наовамо), те финалног израза у садржајно исказаној повести о «дворској енигматској дами» – афористичној загонетки играња словима и речима до стицања до мисаоног исказа – «Есеј о анаграму» («Прича о анаграму»). А «Есеј» је веровали или не студија вредна опште пажње, зашто не рећи и – књижевне науке.

Пре Динка о анаграму су запаженије радове објавили Звонимир Турек, Здравко Жарковић, Петар Бизумић и још понеко, док су Момир Пауновић, Гордана Јовановић Шарић, Зоран Радисављевић, Мирослав Лазаревић, Јован Вуковић, Бранислав Обрадовић објашњавали анаграм онолико колико је било погодно уз дела која су публиковали.

Кнежевићева прича «Есеј о анаграму» је започета од старих времена, Грка и Латина, да би се заустравила на анаграму модерног доба, када су почели да га «мишљају» и компјутери. Разлика између људског и компјутерског анаграма је у души – компјутерски је најчешће «тврдо», док је човеков (људски) емотиван, мисаон, и поетичан, што му даје додатну вредност.

Кнежевићев «Есеј о анаграму» је рад обогаћен примерима, копијама листова и сликама објављених радова, па овом материјалу даје графички за око пријемчивију слику.

Мада је Владета Тривунац својевремено студиозно обрадио загонетку ребус, проучио је и приказао до детаља, после њега није било аутора да свеобухватније прикаже неку загонетну врсту као што је ова о анаграму, коју је припремио за штампу Динко Кнежевић, професор на Рударском факултету, доктор наука, који је «Есеј о анаграму» ископао из историје и изнео на видело дана 21. века да се покаже у свој умној лепоти и енигматској вредности.

Из заоставштине Миодрага Тошића

**РАЗМИШЉАЊА О ЕНИГМАТИЦИ
ЈЕДНОГ ОД НАЈБОЉИХ САСТАВЉАЧА МРЕЖАСТИХ ЗАГОНЕТАКА
НА НАШИМ ПРОСТОРИНА**

Шта је енигматика? Најкраће речено енигматика је саставни део живота. У људској природи је да открива и објашњава разне појаве. Што је већа мистерија већа је и знатижеља као и потреба да се да што прихvatљивији одговор. Временом су људи почели да међусобно постављају све духовитија питања која су захтевала домишљатост онога коме су упућена. И тако преко питалица, које су испуњавала доколицу, а уједно оштриле дух и загонетача и одгонетача, дошло се до савремене енигматике. Модерна енигматика, као и првобитне питалице, има циљ да на занимљив начин решаваача подсети на неке ствари које зна, односно да га научи нечему што није знао. Значи основни задатак енигматике је едукација кроз забаву.

Ту долазимо и до питања ко су људи који праве загонетке? Да демистификујемо мишљење да су енигмати некакви надљуди. Нису. То су особе из нашег свакодневнoг живота. То су људи најразличитијих профила и степена образовања. Сваки човек поседује одређени фонд речи и знања и само је питање како их ко користи. Да би се тај фонд обогатио потребно је, не учење речи из речника, него читање.

Читајући књиге, часописе, новине, једном речју све што вам дође под руку, ви мало по мало обогаћујете себе. Нећете ни приметити како се ваше знање повећало. Мали савет укрштеничарима почетницима – није потребно да добро владате дугачким речима већ напротив оним од три и четири слова. Знањем тих кратких речи олакшавате себи рад. Ако немате адекватну кратку реч морате мењати неку од дугачких што је много тежи посао. Да бисте брже проникли у суштину укрштеница решавајте радове који су публиковани. Посматрајте и анализирајте зашто је аутор направио баш ту конструкцију и шта би ви урадили у тој ситуацији.

Избор речи је ствар аутора који то ради према свом личном нахођењу. Као што сви решаваачи нису исти, тако то нису ни аутори. У једном енигматском часопису потребно је наћи баланс између врхунских радова и оних просечних како би за сваког решаваача било по нешто. Нормално да никад неће бити сви задовољни. За неке ће поједине укрштенице бити одвише лаке, а за друге претешке. Ко успе да ту разлику сведе на минимум остварио је пун погодак.

Нашта још треба обратити пажњу при припреми укрштенице. Ако је укрштеница илустрована, односно ако је тематска, логично је да тематски појам буде уз саму слику. Пожељно је да у таквом раду буде више од једног тематског појма, мада се данас најчешће ставља само нпр. име и презиме личности са слике. Сам избор тема је посебна прича. Уобичајено је да се обради глумца или певач када они нешто ново сниме, спортиста који је остварио неки резултат, писац када изда нову књигу, када је у питању годишњица неког догађаја итд.

Једном су ме питали зашто сам објавио укрштеницу са темом **Ита Рина**. Та иста Ита Рина је често у радовима, обично само свјим именом, исто као и **ара** или **Спа**. Е, та укрштеница је објављена управо због тога што се решаваачи свакодневно срећу са овом глумицом, а немају појма како је изгледала. Зашто су Ита, ара или Спа толико често у радовима? Ти такозвани енигматизми, као и једнословне скраћенице или хемијски симболи дају решаваачу сигурна слова која му помажу да реши остале дугачке речи без грешења, односно преправљања уписаног.

Постоје ствари које решаваачи не примећују, а које морају бити задовољене. Код укрштенице је потребно остварити и добру повезаност. Никако не треба ланцима црних поља изоловати поједине делове. У укрштеници је све узрочно – последично. Некад се зарад повезаности или просечне дужине речи мора употребити и неки појам који се једноставно наметнуо иако вам није баш по укусу. Ауторима је безболније да задрже такав појам него да преправљају остварену конструкцију. Лакше је саставити нову укрштеницу него мењати направљену. Преправке обично изазову ланчану реакцију. Мењање једне речи обично повуче и измену друге, ова треће и на крају прерадили сте целу укрштеницу. Квалитет рада зависи искључиво од знања у умећа аутора, то јест његовог смисла за комбинаторику.

Укрштенице поред забавног и едукативног задатка имају и благотворни утицај на здравље. Пасионирани решаваачи, чак и у позним годинама, одржали су своју менталну свежину. Давно је речено да је загонеташтво гимнастика ума. Такође, ни аутори ни решаваачи немају времена за досаду. Енигматско стваралаштво представља и својеврсни азил од дневних брига. Оно захтева комплетно ангажовање тако да се проблеми свакодневице потискују у други план.

Бављење енигматиком, било састављачком, било решаваачком није ништа друго него рад на себи. Обогаћивање говора, односно свог фонда речи као и свеукупног знања из најразличитијих области. Енигматика најкраће речено може само да користи, никако да шкоди.

Српска енигматика, упркос бројним проблемима, спада у сам светски врх. То место изборила је искључиво залагањем и истрајношћу аутора који су више него скромно плаћени, а често пута нису ни плаћени. Популарност укрштеница код читалаца резултирала је тиме да готово нема ни једног часописа или новине у свету, па и код нас, који немају енигматску рубрику. Упркос обавезности присуства у издањима, уредници, односно они који су задужени за тај сегмент, по правилу немају благе везе о енигматици. Немају ни елементарно знање шта чини, не квалитетну, него бар пристојну укрштеницу. Једино што им је важно то је да су попунили простор. Ту су онда ускочили разновразни енигматски приучени компјутеристи који захваљујући неким програмчићима почеше да се издају за енигмате. Правим компјутерски укрштенице! Како то бомбасто звучи ономе ко ништа незна. Таква изјава се неукима чини као довољна гаранција квалитета.

Да се разумемо. Нисам ја против компјутера. Они су моћно помагало и као такви треба да буду сервис аутору, а не обрнуто. Мали савет уредницима. Код нас постоје енигматски клубови и друштва окупљени у Енигматски савез Србије. Ето вам адресе на коју можете да се обратите за попуну вашег новинског простора, јер ћете само тако имати гаранцију квалитета.

Војин Вукшић, Београд

ОПРЕЗНО СА ВЕЛИКИМ БРОЈЕВИМА

У пракси има доста тешкоћа када се користе велики бројеви. То се односи и на свет енигматике, нарочито када се ради о описима појмова.

Пре свега, да се подсетимо које бројеве називамо великим. То су: милион, билион, трилион, квадрилион, квантилион, секстилион, септилион, октилион, нонилион, децилион, ондецилион, дуодецилион . . .

У чему су тешкоће са овим бројевима?

Пре свега, то су вишецифрени бројеви (са много цифара). То не би била велика тешкоћа да не постоји, стварно, други велики проблем.

Наиме, у свету се користе две скале за формирање великих бројева: дуга скала и кратка скала. Обе скале користе исту терминологију, али са различитим значењем!

Само је милион (десет на шести степен) исти и у краткој и у дугој скали. Кратку скалу користе државе: САД, Русија, Велика Британија, Северна Ирска, Канада, Грчка, Турска, Француска, Бразил, као и неке арапске земље. Друге државе користе дугу скалу: већина европских држава, па и Србија.

Како се формирају велики бројеви у краткој скали?

Почетни број у низу великих бројева је милион (десет на шести степен). Њега треба помножити фактором хиљаду (десет на трећи степен), да би се добио билион (десет на девети степен). Да би добили трилион (десет на дванаести степен), овај број множимо са хиљаду (десет на трећи степен). Кад се трилион помножи са хиљаду добијамо квадрилион (десет на петнаести степен), и тако редом, да би добили следећи велики број из низа, треба претходни помножити са хиљаду.

Код великих бројева у дугој скали, почетни број у низу такође је милион (десет на шести степен). Да би добили билион (десет на дванаести степен), њега множимо са фактором милион, затим број билион множимо са фактором милион, да би добили трилион (десет на осамнаести степен). Тако се сваки следећи велики број добија када претходни број помножимо са милион: квадрилион (десет на двадесетчетврти степен), квантилион (десет на тридесети степен), секстилион (десет на тридесетшести степен) итд.

То значи, када у неком тексту наиђемо на појам неког великог броја, неопходно је да знамо да ли је тај појам писан у држави која користи кратку скалу или пак у земљи у којој се примењује дуга скала.

Неки преводиоци, пошто не знају да постоје две скале за формирање великих бројева, шаблонски преводе квадрилион као квадрилион, не питајући се да ли је изворни текст из земље која примењује дугу или кратку скалу.

Посебно је занимљив случај из Велике Британије. Они су до 1974. године користили дугу скалу, а онда су прешли на кратку.

Зато се у речницима писаним до 1974. године увек наводи да ли је дотични појам писан на британском енглеском или на америчком енглеском језику.

Тако на пример «Енглеско – српскохрватски речник» у издању «Просвете» (амерички филолог и слависта Мортон Бенсон), наводи на страни 23:

билион = трилион (Ам), односно билион (Бр),
а на страни 646 стоји:

трилион = квантилион (Ам), односно трилион (Бр).

Зато се препоручује и енигматима, да код описивања појмова, буду опрезни са великим бројевима.

«Весник» можете читати и на следећим интернетским адресама:

www.novazagonetka.blogspot.com

или

www.ess.org.rs

3. КОЛО ПРВЕНСТВА СРБИЈЕ У САСТАВЉАЊУ ЗАГОНЕТАКА
 ЗА 2021. ГОДИНУ У ОГАНИЗАЦИЈИ ЕСС – А
 АУТОР РЕБУСА СА КОРОНОМ У ПОСТАВЦИ: МИРОСЛАВ ЛАЗАРЕВИЋ

НИЈЕ БИЛА ПОСЛУШНА
 РЕБУС (1, 6, 2, 4 = 4, 3, 6)

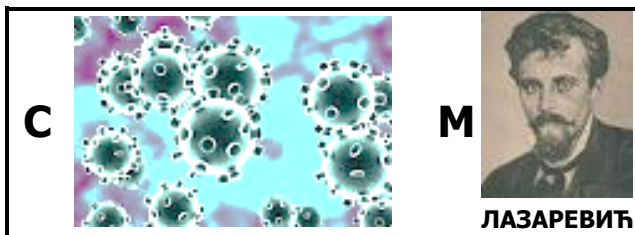
Решење: У, корона до Била – УКОРО ОНА ДОБИЛА

ОБОЖАВА АМЕРИЧКОГ ЏЕЗ МУЗИЧАРА КАРТЕРА
 РЕБУС (3, 6, 4 = 5, 4, 4)

Решење: Дин, корона, Сања – ДИНКО РОНА САЊА

БИЋЕ СУСРЕТАЊА
 РЕБУС (1, 6, 1, 2, 4 = 5, 3, 6)

Решење: С, корона, М до Лазе – СКОРО НАМ ДОЛАЗЕ

**4. КОЛО ПРВЕНСТВА СРБИЈЕ У САСТАВЉАЊУ ЗАГОНЕТАКА
ЗА 2021. ГОДИНУ У ОРГАНИЗАЦИЈИ ЕСС – А
АУТОР СТИХОВАНИХ ЗАГОНЕТАКА НА ЛЕТЊУ ТЕМАТИКУ:
МИРОСЛАВ ЛАЗАРЕВИЋ**

КЛАСИЧНА ЗАГОНЕТКА

Та привредна грана
драга нам је свима,
било да је лето,
било да је зима.

Ако пара нема,
тад се море сања,
на планини скупо,
добра је и бања.

Решење: ТУРИЗАМ

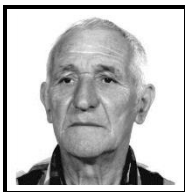
**РАСПЕВАНИ ИНДИРЕКТ
Предах (1,1,1,2,4 = 3,6)**

ЈАДРАН

Он свакоме прија,
сви га жарко желе,
зато му се увек
искрено веселе.

Кад се одомаћи, он нам нерад ствара, па опрезно зато, да нас не завара.	Уз годишњи одмор, може бити дужи, способности радној тада нам он служи.
--	--

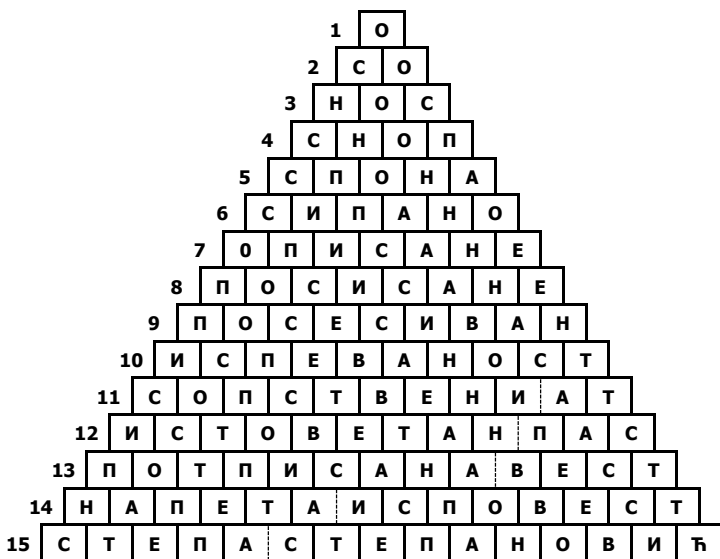
Решење: Д, А, Н од мора – ДАН ОДМОРА

Живота Петковић, Равно Село

ПИРАМИДА ОД ПЕТНАЕСТ СЛОВА

У «Веснику» број 67 објавили смо пирамиду од 17 слова истог аутора. Без икаквих претензија за величањем оваквих радова, без обзира на то што они морају у себи да садрже и синтагме које нису «животне», али које теоријски постоје, сматрамо да су овакви састави ипак корисни за нашу енигматику. Ко-ришћени појмови некада рогобатно звуче, али они покрећу даља енигматска истраживања, не би ли се направили бољи или потпуно коректни састави, на које и највећи енигматски и језички чистунци не би имали примедбе. Присил-ним коришћењем необичних или натегнутих речи или синтагми, овакви радови су значајни за даљи развој те врсте загонетке, јер су изазов за друге ауторе да направе нешто боље или ефектније. У ту групу енигматских умотворина спада и састав ЖИВОТЕ ПЕТКОВИЋА који је пред Вама.

ВОДОРАВНО: 1. Хемијски симбол за кисеоник, 2. Неопходан зачин, 3. Орган чула мириса, 4. Свежањ жита, 5. Копча, спајалица, 6. Унето сипањем, уливано, 7. Које су детаљно објашњене, 8. Које су редом извучене сисањем, 9. Који је љубоморно супротстављен другој особи, који се тиче поседовања, 10. До-вршеност у певању песме, отпеваност, 11. Лични коњ, 12. Идентично псето, 13. Вест са потписом аутора, парафирана новост, 14. Исповедање са пуно нео-чекиваних и узбудљивих детаља, 15. Наш војвода, познат по Церској бици у Првом светском рату.

Ново Зекић, Лозница

ТЕМАТСКА УКРШТЕНИЦА СА ПРЕЧКАМА И «БЕЛИНОМ» 8x8

Једна од битних карактеристика српске енигматике су «белине» и симетричност. Наравно, ни једно ни друго нису императиви у састављању, већ изазови за састављаче и један од начина њиховог енигматског изражавања. У енигматици уопште постоје добри и лоши састави, а не они са «белинама» или симетријом или они без тога. НОВО ЗЕКИЋ је велики мајстор за прављење укрштеница са «белинама», то он ради веома успешно и то је једна од његових битних енигматских особина. То потврђује и састав који је пред Вама.

А	К	В	А	Ц	И	Д	П	О	К	Е	М	О	Н
П	Р	У	Г	А	С	Т	О	Б	О	Ј	Е	Њ	Е
А	С	П	О	Р	Т	К	Л	У	Б	А	Д	Е	Н
Р	Т	О	Р	С	А	Р	И	Ј	Е	В	У	Г	А
А	О	М	И	К	Р	О	Т	А	Л	А	С	И	П
Т	В	О	В	А	С	Т	И	Н	А	В	А	Н	А
З	Д	Р	А	В	К	О	Ч	О	Л	И	Ћ	У	Д
А	А	С	Т	Р	А	Н	А	В	А	Л	У	Т	А
В	Н	Т	Р	А	П	А	Р	А	Л	О	С	Е	Њ
О	Х	В	А	Т	А	Л	И	Ц	А	Н	О	Г	Е
Д	Е	О	Б	А	С	Д							
У	Л	Т	Р	У	Т	Е							
С	И	Р	О	М	А	Х							
О	К	А	Д	И	Т	И							
К	О	Б	А	Р	И	Д							
С	П	А	Р	И	Н	А							
Е	Т	Н	И	К	У	М							
П	Е	Т	Н	И	Ц	А							
Т	Р	И	А	Н	Г	Л							

ЕНИГМАТСКИ

СРЕМУШ

**БИЛТЕН ЕНИГМАТСКОГ КЛУБА
«С Р Е М», ПЕЋИНЦИ**

БРОЈ 9

НОВЕМБАР 2021.

**ПРИЈАТЕЉИ ЕК «СРЕМ» И
ЕНИГМАТСКОГ САВЕЗА СРБИЈЕ**

**ИЗРАДА ПЕХАРА, ПЛАКЕТА, МЕДАЉА,
УСЛУГА ШТАМПЕ И ГРАВИРАЊА**

СВЕ ВРСТЕ ГРАФИЧКХ УСЛУГА

**Владимир Шарић,
председник ЕК «Срем»**

**Гордана Шарић,
потпредседник ЕК «Срем»**

**Секретар клуба:
Јована Милетић**

Чланови клуба:
Вукица ЈОВАНОВИЋ и Драгиша
ЈОВАНОВИЋ (Рума),
Марија ЂУРЧИЋ (Брестач),
Милица ПЕТРОВИЋ (Тител),
Драгана ШАРИЋ и Иван ШАРИЋ
(Шимановци), као и деца:
Исидора МИЛЕТИЋ, Настасја
МИЛЕТИЋ и Ксенија ШАРИЋ
(Шимановци)

ПЕЋИНАЧКЕ НОВИНЕ, октобар 2021. године,
Укрштене речи и анаграмијада, аутори: ГОРДАНА и ВЛАДИМИР ШАРИЋ

Н	А	К	И	С	Е	Л	И	■	П	Е	Л	Е	Ј
А	З	У	Л	И	Н	■	З	А	О	С	Т	Р	О
Ш	А	Р	И	Ћ	■	П	О	Р	Е	■	Д	И	В
А	К	И	Р	■	Л	А	К	О	М	Б	■	Ћ	А
Б	■	Р	И	М	Е	П	О	М	Е	Р	И	■	Н
Р	Т	■	К	А	М	И	Л	А	■	А	В	Д	О
И	Р	О	■	Р	О	З	А	■	А	Н	К	О	В
Г	О	Р	Д	А	Н	А	■	Д	Е	К	О	Р	И
А	П	О	Р	Т	■	М	И	Љ	К	О	В	И	Ћ

Тематски појмови (решења анаграмијаде): ШАРИЋ, РИМЕ ПО МЕРИ, ГОРДАНА, МИЉКОВИЋ, ЕРИЋ, ЈОВАНОВИЋ, БРАНКО.

АНАГРАМИЈАДА ТЕМАТСКИХ ПОЈМОВА ИЗ УКРШТЕНИХ РЕЧИ

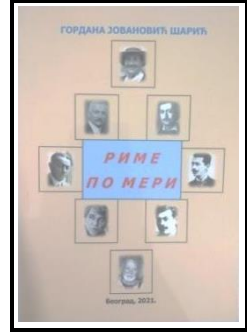
<p align="center">ПРЕЗИМЕНА ПЕСНИКИЊЕ (8 и 5 слова два пута)</p> <p align="center">НАЋИ ЈОВОВ стих, у афоризму га сних!</p>	<p align="center">ЋАРИШ ШИЋАР стиховима по мери, анаграмски си дар дала песничкој сфери!</p>
<p align="center">НОВА КЊИГА ПЕСНИКИЊЕ (4,2,4)</p> <p align="center">О, ИМЕ ПРИМЕР ове књиге песничке, показан је ту смер за енигмате стоичке!</p>	<p align="center">ИМЕ ПЕСНИКИЊЕ (7)</p> <p align="center">ГРАДИ ОНА од анаграма стихове у новој књизи, гордо име ту је с нама, неда нам да смо у бризи!</p>
<p align="center">ПЕСНИК ПРЕЈАКЕ РЕЧИ (6,8)</p> <p align="center">КОБ НОЋИ, МРЉА КРВИ прејака реч песника смрви!</p> <p align="center">Е, ЈА ЧЕКАМ БУРЕ ПИР, а реч је моја снажна; хоће ли ме загрлити мир и његова тишина лажна? ...</p> <p align="center">Усред бескрајне студи тај што поезију љуби себи мртвоме суди: ПРЕЈАКА РЕЧ МЕ УБИ!</p>	<p align="center">ПЕСНИК ЧУДЕСНИ СВИТАЦ (4)</p> <p align="center">ЋЕРИ своје из природе у песмама је опевао, Добрица је из слободе чудесног свица одевао! ...</p> <p align="center">Распевани српски СИН ДЕЦУ ЧАСТИ стихом где траву краси пламен фин у предвечеју тихом. Као златни цветак блиста чаробних бувица рој, а дечја душа чиста грли завичај свој!</p>

Решења:

ЈОВАНОВИЋ – ШАРИЋ, РИМЕ ПО МЕРИ, ГОРДАНА (+И), БРАНКО МИЉКОВИЋ (+Р), ЕРИЋ.

Владимир Шарић
Нова књига
Гордане Јовановић Шарић
РИМЕ ПО МЕРИ
 ПОЕТИКА ЕНИГМАТИКЕ

Петнаеста књига Гордане Јовановић ШАРИЋ «РИМЕ ПО МЕРИ» је песничко – загонетачки (поетско – енигматски) експеримент, јер успоставља везу између поезије (чувених песника и њихових дела) и загонеташтва (енигматике) и представља својеврсну поетику енигматике или енигматику поетике!

Наиме, имена и презимена појединих песника, називи појединих песама и одабраних (по мери) стихова из њихових песама су анаграмирани (испреплетана су им слова), тако да се добију нови изрази и речи, уз које су дати и пригодни стихови аутора књиге.

Посебно су означени (уоквирени у сивој боји) ауторкини анаграми и стихови, који их прате, чиме се даје путоказ, како би могли да проникну у ауторкин енигматско – песнички поступак.

Поред анаграма у књизи су заступљени акростих и епитаф, а име књиге «РИМЕ ПО МЕРИ» је својеврсни слоговни палиндром (исто значи и када се слогови читају отпозади), а направљен је и анаграм од назива књиге «О, ИМЕ ПРИМЕР»!

Књига обрађује стихове и поједина имена и презимена 28 великана поезије са наших простора, 3 великана руске поезије и по једног мађарског и румунског великог песника. Почиње се са Кнезом Михаилом Обреновићем и његовом песмом «ШТО СЕ БОРЕ МИСЛИ МОЈЕ» уз анаграм «ОЈ, МИР ОСМЕСИ БОЛ ТЕШЕ».

Рецензију је написао Мирослав ЛАЗАРЕВИЋ под називом «ЕНИГМАТИКА У ПОЕЗИЈИ» дајући осврт на текст књиге уз поглед на стваралаштво ауторке.

У поговору Илинке Г. ВУКОВИЋ под називом «БЕЗМЕРНЕ РИМЕ» дата је оцена ауторкиног поетског приступа с анаграмним формама одабраних песника и њихових песама.

Белешка о писцу уз слику песникиње и енигматкиње ГОРДАНЕ ЈОВАНОВИЋ ШАРИЋ садржи и детаље из њеног живота и стваралаштва, од податка да је рођена у Суботишту на дан Светог Јована 20. јануара 1949. године, преко података о школовању до појединости везаних за 15 објављених књига и успесима постигнутим на пољу поезије и енигматике.

ВОРДОКУ (СЛОВНИ СУДОКУ) МАРЈАНА РАДАКОВИЋА

Е			И		А		Т
		И		П	О		В
		П		К			
	И	Ц	А		Е		П
А			И		П	Т	Е
				А		Ц	
	В		П	Е		О	
К		О		В			Е

Бројеви од 1 до 9 замењени су са девет различитих слова, а тачно решење даје назив једног фрушкогорског манастира

(Решење:
ПЕТКОВИЦА)

Е	О	К	В	И	Ц	А	П	Т
Т	А	И	Е	П	О	К	В	Ц
В	Ц	П	Т	К	А	Е	О	И
О	И	Ц	А	Т	Е	В	К	П
П	Е	Т	К	О	В	И	Ц	А
А	К	В	И	Ц	П	Т	Е	О
И	П	Е	О	А	К	Ц	Т	В
Ц	В	А	П	Е	Т	О	И	К
К	Т	О	Ц	В	И	П	А	Е

АНАГРАМ АЛЕКСАНДРА ЈАНКОВИЋА (8, 9)

КРСТА: А ЗА МНОГЕ ТЕЖА!

Решење: МРЕЖАСТА ЗАГОНЕТКА

ОСМОСМЕРКА МАРЈАНА РАДАКОВИЋА

Н	И	Ч	О	Е	Б	И	Н	Г	У	Л	А	Р	В
Е	Ч	А	К	А	П	Е	Ц	О	Р	П	М	И	И
М	О	Л	О	В	И	К	Ш	Н	К	Ћ	Л	М	Д
А	Д	О	Б	О	Л	С	И	Е	И	А	И	И	
К	У	П	И	Н	А	Д	О	П	Н	Д	Ч	Ж	К
Н	Н	О	Л	С	А	Г	Ш	А	Д	О	Е	Е	О
А	А	Т	А	П	Р	А	В	В	Р	Н	В	Л	В
Л	В	А	О	А	Њ	О	Е	Љ	В	О	С	О	А
С	Ш	Д	Б	А	Д	З	М	А	Ј	Е	В	А	Ц
И	О	О	Р	И	И	В	Р						
В	В	В	Ц	Р	Р	Љ	А						
О	И	А	А	Б	Т	У	М						
Н	Д	Ц	А	В	А	Б	У						
А	Ц	И	Н	А	В	А	Р						

Сви појмови су у вези са Фрушким гором, а коначно решење даје назив њеног врха.

Појмови:

БЕОЧИН, БЕШЕНОВО, БИНГУЛА, ВЕЗИРАЦ, ВИДИКОВАЦ, ВИЛИНА ВОДИЦА, ВОДОПАДИ, ВРАЊАШ, ВРБА, ВРДНИК, ГРАБОВО, ДИВОШ, ДУНАВ, ЂИПША, ЗМАЈЕВАЦ, КОБИЛА, КУПИНА, ЛЕДИНЦИ, ЛЕЖИМИР, ЉУБА, МОЛОВИК, НОВИ СЛАНКАМЕН, ОСОВЉЕ, ПРОЦЕПАК, РАВАНИЦА, РАВНЕ, РИБА, РУМА, СЛОБОДА, ТОПОЛА, УБАВАЦ, ЧАЛМА.

Решење: ЧОТ

Лого ЕК «Срем» урадио је Графички студио «ЕЛИТ» Златка Бабића из Шимановаца и представља загонетног фараона Тутанкамона

Билтен «Сремуш» издаје: ЕК «Срем», уредник: Владимир Шарић,
тел.: 022/480 – 211; 065/9999 – 212; Е – mail: vlagor5149@gmail.com,
прелом страна и техничка припрема издања: ЕК «Нова загонетка»